ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ
ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Βρυξέλλες, 9.7.2013
COM(2013) 512 final

2013/0246 (COD)

Πρόταση

ΟΔΗΓΙΑ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

σχετικά με τα οργανωμένα ταξίδια (ταξιδιωτικά πακέτα) και τους εξατομικευμένους ταξιδιωτικούς διακανονισμούς, η οποία τροποποιεί τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 2006/2004 και την οδηγία 2011/83/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και καταργεί την οδηγία 90/314/ΕΟΚ του Συμβουλίου

{SWD(2013) 263 final}
{SWD(2013) 264 final}
{SWD(2013) 266 final}

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

1. ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ

1.1. Γενικό πλαίσιο

Ο τουρισμός διαδραματίζει σήμερα βασικό ρόλο στην οικονομία της Ευρώπης. Με περίπου 1,8 εκατ. επιχειρήσεις, κυρίως ΜΜΕ, που απασχολούν 5,2 % του συνολικού εργατικού δυναμικού της, η ευρωπαϊκή τουριστική βιομηχανία αποτελεί κινητήρια δύναμη για την ανάπτυξη στην ΕΕ. Ο ευρωπαϊκός τουρισμός και τα ταξίδια, συμπεριλαμβανομένων των συναφών τομέων, συνεισφέρουν συνολικά περίπου το 10 % του ΑΕΠ της ΕΕ.[1]

Η έκδοση της οδηγίας 90/314/ΕΟΚ για τα οργανωμένα ταξίδια[2] το 1990 δημιούργησε σημαντικά δικαιώματα για τους ευρωπαίους ταξιδιώτες που αγοράζουν οργανωμένες διακοπές οι οποίες συνήθως συνίστανται στη μεταφορά επιβατών και την παροχή καταλύματος. Το Δικαστήριο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων[3], με απόφαση του 2002, διευκρίνισε ότι η έννοια του «προκαθορισμένου συνδυασμού» καλύπτει και τις ταξιδιωτικές υπηρεσίες που συνδυάζονται από ταξιδιωτικό πράκτορα, εφόσον ο πελάτης το ζητήσει ρητώς, ακριβώς πριν από τη σύναψη της σύμβασης μεταξύ των δύο μερών.

Η οδηγία 90/314/ΕΟΚ διασφαλίζει ότι οι καταναλωτές λαμβάνουν ουσιώδεις πληροφορίες πριν και μετά την υπογραφή σύμβασης οργανωμένου ταξιδιού. Προβλέπει ότι οι διοργανωτές ή/και οι λιανοπωλητές έχουν την ευθύνη για την ορθή εκτέλεση του οργανωμένου ταξιδιού, ακόμη και εάν οι υπηρεσίες παρέχονται από υπεργολάβους, και ρυθμίζει τι συμβαίνει στην περίπτωση που υπάρχουν αλλαγές στη σύμβαση οργανωμένου ταξιδιού. Επίσης, διασφαλίζει την επιστροφή των προκαταβολών στους ταξιδιώτες και τον επαναπατρισμό τους στην περίπτωση αφερεγγυότητας του διοργανωτή ή/και του λιανοπωλητή.

Ωστόσο, το 1990, η δομή της ταξιδιωτικής αγοράς ήταν πολύ απλούστερη από ό, τι σήμερα και το διαδίκτυο δεν υπήρχε. Παρά την προαναφερθείσα απόφαση του ΔΕΕ, δεν είναι σαφές σε ποιο βαθμό τα σύγχρονα μέσα που επιτρέπουν τον συνδυασμό ταξιδιωτικών υπηρεσιών καλύπτονται από την οδηγία.

Όπως τονίζεται στην έκθεση της Επιτροπής του 1999[4] σχετικά με την εφαρμογή της οδηγίας, σημαντικές διαφορές παραμένουν στους νόμους για τη μεταφορά της οδηγίας, λόγω της προσέγγισης της ελάχιστης εναρμόνισης και της ευρείας διακριτικής ευχέρειας που παρέχεται στα κράτη μέλη, π.χ. όσον αφορά το υπεύθυνο μέρος ή μέρη, καθώς και των ασαφειών στο κείμενο.

Ο εκσυγχρονισμός της οδηγίας 90/314/ΕΟΚ ανταποκρίνεται σε αιτήματα που εκφράστηκαν από τους συννομοθέτες, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή, καθώς και την ευρωπαϊκή συμβουλευτική ομάδα καταναλωτών.[5] Μεγάλο μέρος του κλάδου και οργανώσεις καταναλωτών ζήτησαν επίσης την αναθεώρησή της. Η αναθεώρηση της οδηγίας αναφέρεται

---

1 Ανακοίνωση της Επιτροπής «Η Ευρώπη — αριθ. 1 τουριστικός προορισμός στον κόσμο - Ένα νέο πλαίσιο πολιτικής για τον ευρωπαϊκό τουρισμό» COM (2010) 352 τελικό της 30.6.2010.

2 Οδηγία 90/314/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 13ης Ιουνίου 1990, για τα οργανωμένα ταξίδια και τις οργανωμένες διακοπές και περιηγήσεις.

3 Υπόθεση Club-Tour C-400/00 της 30ης Απριλίου 2002.

4 SEC (1999) 1800 τελικό

5 Βλ. τα συμπεράσματα του Συμβουλίου της 2255ης συνόδου του Συμβουλίου σε θέματα καταναλωτών, της 13ης Απριλίου 2000, το ψήφισμα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 16ης Ιανουαρίου 2002 (2001/2136 (INI)), τη γνωμοδότηση της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής της 11.5.2011 (Επίσημη Εφημερίδα C 132) και τις γνώμες της ΕΣΟΚ, της 21ης Απριλίου 2010 και της 8ης Φεβρουαρίου 2013.

ρητά στις αναφορές[6] των ευρωπαίων πολιτών, στο ευρωπαϊκό θεματολόγιο για τους καταναλωτές[7] και στην πράξη για την ενιαία αγορά ΙΙ.[8]

1.2. Αιτιολόγηση της πρότασης

1.2.1. Ανάπτυξη της διανομής μέσω διαδικτύου και ελευθέρωση του τομέα των αερομεταφορών

Το 2011, το 73 % των νοικοκυριών στην ΕΕ είχε πρόσβαση στο διαδίκτυο[9]. Σχεδόν τα δύο τρίτα των πολιτών της ΕΕ χρησιμοποιεί το διαδίκτυο τουλάχιστον μία φορά την εβδομάδα, ενώ οι περισσότεροι από τους μισούς κάθε μέρα ή σχεδόν κάθε μέρα. Οι ταξιδιωτικές υπηρεσίες είναι από τα πιο δημοφιλή προϊόντα που αγοράζονται μέσω του διαδικτύου.

Η ανάπτυξη των διαδικτυακών πωλήσεων και η ελευθέρωση του τομέα των αερομεταφορών έχουν αλλάξει τον τρόπο με τον οποίο οι καταναλωτές οργανώνουν τις διακοπές τους, οδηγώντας σε διάφορους τρόπους με τους οποίους οι πάροχοι του κλάδου βοηθούν τους καταναλωτές στην προσαρμογή συνδυασμών ταξιδιωτικών υπηρεσιών, ιδίως μέσω του διαδικτύου. Στους εν λόγω παρόχους περιλαμβάνονται τα πρακτορεία ταξιδίων, καθώς και οι τουριστικοί πράκτορες, οι αεροπορικές εταιρείες, οι εταιρείες κρουαζιερόπλοιων, κ.λπ. Υπάρχει ασάφεια σε πολλά κράτη μέλη ως προς το κατά πόσον οι εν λόγω συνδυασμοί εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της οδηγίας, καθώς και κατά πόσον οι πάροχοι που προβαίνουν στους συνδυασμούς αυτούς είναι υπεύθυνοι για την ορθή εκτέλεση των σχετικών υπηρεσιών, ιδίως στο επιγραμμικό περιβάλλον.

Το γεγονός αυτό προκαλεί αβεβαιότητα για τους παρόχους και τους καταναλωτές.

Συνεπάγεται επίσης ότι οι συντελεστές της αγοράς, που σήμερα καλύπτονται ρητά από την οδηγία, υπόκεινται σε διαφορετικούς κανόνες και διαφορετικές δαπάνες σε σύγκριση με τις επιχειρήσεις που δεν καλύπτονται ή θεωρούν ότι δεν καλύπτονται από την οδηγία, αν και ανταγωνίζονται για τους ίδιους πελάτες.

1.2.2. Περιττό κόστος συμμόρφωσης και εμπόδια στις διασυνοριακές εμπορικές συναλλαγές

Ορισμένες από τις διατάξεις της οδηγίας κατέστησαν παρωχημένες ή δημιουργούν περιττή επιβάρυνση των επιχειρήσεων, όπως είναι οι απαιτήσεις παροχής πληροφοριών για τα φυλλάδια και η ένταξη της διαχείρισης επαγγελματικών ταξιδιών.

Η νομική αποσπασματική ρύθμιση, λόγω πολλών διαφορών μεταξύ των νομοθεσιών των κρατών μελών, συνεπάγεται πρόσθετο κόστος για τις επιχειρήσεις που επιθυμούν να προβούν σε διασυνοριακές συναλλαγές.

1.2.3. Ζημίες εις βάρος των καταναλωτών — ασαφείς και ξεπερασμένοι κανόνες

Η «Μελέτη για τις ζημίες που υφίσταται ο καταναλωτής στον τομέα των δυναμικών οργανωμένων ταξιδιών» (*Consumer Detriment Study in the area of Dynamic Packages)* [10] υπολόγισε την ετήσια προσωπική ζημία[11] του καταναλωτή σε σχέση με τους συνδυασμένους ταξιδιωτικούς διακανονισμούς όπου η εφαρμογή της οδηγίας είναι αβέβαιη. Η μελέτη έδειξε ότι τα προβλήματα που αφορούν τους ταξιδιωτικούς διακανονισμούς είναι συχνότερα και πιο

---

6 COM (2010) 603 τελικό και COM (2013) 269 τελικό.

7 COM (2012) 225 τελικό.

8 COM (2012) 573 τελικό – Παράρτημα ΙΙ.

9 EUROSTAT, Εστίαση στα δεδομένα, 66/2011.

10 http://ec.europa.eu/consumers/strategy/docs/study_consumer_detriment.pdf

11 Ως ζημίες των καταναλωτών ορίζονται οι αρνητικές συνέπειες για μεμονωμένους καταναλωτές σε σχέση με ορισμένα κριτήρια αναφοράς, όπως οι εύλογες προσδοκίες. Ουσιαστικά πρόκειται για εκ των υστέρων αποτελέσματα για τους καταναλωτές με αρνητική εμπειρία, περιλαμβανομένης οικονομικής και μη οικονομικής ζημίας, καθώς και της απώλειας χρόνου.

επιζήμια για τους καταναλωτές από τα προβλήματα που συνδέονται με τα παραδοσιακά οργανωμένα ταξίδια που καλύπτονται σαφώς από την οδηγία.

Σε κάποιο βαθμό, και οι καταναλωτές που αγοράζουν παραδοσιακά προκαθορισμένα οργανωμένα ταξίδια υφίστανται ζημίες, διότι ορισμένες διατάξεις της οδηγίας είναι παρωχημένες, ασαφείς ή αφήνουν κενά, π.χ. η απουσία δικαιώματος των καταναλωτών να ακυρώσουν το οργανωμένο ταξίδι πριν από την αναχώρηση.

1.3. Στόχοι της πρότασης

Σύμφωνα με το άρθρο 114 της Συνθήκης, ο συνολικός στόχος της αναθεωρημένης πρότασης είναι να ενισχυθεί η λειτουργία της εσωτερικής αγοράς και να επιτευχθεί υψηλό επίπεδο προστασίας των καταναλωτών, με την προσέγγιση των κανόνων για τα οργανωμένα ταξίδια και άλλους συνδυασμούς ταξιδιωτικών υπηρεσιών.

Η πρόταση αποσκοπεί στην καθιέρωση ισότιμων όρων ανταγωνισμού μεταξύ των επιχειρήσεων, την άρση των νομικών εμποδίων στο διασυνοριακό εμπόριο και τη μείωση του κόστους συμμόρφωσης για τις επιχειρήσεις.

Ταυτόχρονα, αποσκοπεί στην επίτευξη υψηλού επιπέδου προστασίας των καταναλωτών και σε μείωση των ζημιών που υφίστανται, μέσω της διασαφήνισης των συνδυασμών των ταξιδιωτικών υπηρεσιών που προστατεύονται από κανόνες της ΕΕ για τα οργανωμένα ταξίδια και της αντικατάστασης των ασαφών και ξεπερασμένων διατάξεων. Περιλαμβάνει υποχρεωτικούς κανόνες για την προστασία των ταξιδιωτών, τους οποίους τα κράτη μέλη ή οι πωλητές δεν μπορούν να παρεκκλίνουν εις βάρος των καταναλωτών.

1.4. Συνοχή με άλλες πολιτικές και στόχους της Ένωσης

Κατά τη διάρκεια της τελευταίας δεκαετίας, η Επιτροπή πραγματοποίησε μια ολοκληρωμένη ανασκόπηση του κεκτημένου για την προστασία των καταναλωτών, που οδήγησε στην έκδοση της οδηγίας 2008/122/ΕΚ για τη χρονομεριστική μίσθωση και της οδηγίας 2011/83/ΕΕ για τα δικαιώματα των καταναλωτών. Η αναθεώρηση της οδηγίας 90/314/ΕΟΚ αποτελεί μέρος αυτής της διαδικασίας.

Η πρόταση είναι συμπληρωματική προς την υφιστάμενη κοινοτική νομοθεσία, ιδίως την οδηγία για τις καταχρηστικές ρήτρες συμβάσεων (93/13/ΕΟΚ), την οδηγία για τις αθέμιτες εμπορικές πρακτικές (2005/29/ΕΚ), την οδηγία για τα δικαιώματα των καταναλωτών (2011/83/ΕΕ), τους κανονισμούς που αφορούν τον τομέα των δικαιωμάτων των επιβατών (κανονισμοί (ΕΚ) αριθ. 2004/261, (ΕΚ) αριθ. 1371/2007, (ΕΚ) αριθ. 1177/2010 και (ΕΚ) αριθ. 181/2011), καθώς και τις οδηγίες 2000/31/ΕΚ για το ηλεκτρονικό εμπόριο και 2006/123/ΕΚ για τις υπηρεσίες στην εσωτερική αγορά.

Επιπλέον, η πρόταση είναι συμπληρωματική του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 593/2008 για το εφαρμοστέο δίκαιο στις συμβατικές ενοχές (Ρώμη Ι) και του κανονισμού 44/2001 για τη διεθνή δικαιοδοσία, την αναγνώριση και την εκτέλεση αποφάσεων σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις (Βρυξέλλες Ι).

2. ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΩΝ ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΕΩΝ ΜΕ ΤΑ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΜΕΝΑ ΜΕΡΗ ΚΑΙ ΕΚΤΙΜΗΣΕΙΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ

2.1. Διαβουλεύσεις με τα ενδιαφερόμενα μέρη

Το 2008, σε δημόσια διαβούλευση σχετικά με το έγγραφο εργασίας του 2007, η Επιτροπή έλαβε περισσότερες από 80 απαντήσεις από επιχειρηματικούς φορείς, οργανώσεις καταναλωτών, δικηγόρους, πανεπιστημιακούς και 14 κράτη μέλη. Τον Ιανουάριο του 2009, η

Επιτροπή ξεκίνησε τη μελέτη για τις ζημίες εις βάρος των καταναλωτών, η οποία κάλυψε 17 χώρες της ΕΕ και βασίστηκε σε συνεντεύξεις με δείγμα 500 καταναλωτών.

Σε μια δεύτερη δημόσια διαβούλευση, του Οκτωβρίου 2009, που βασίστηκε σε πέντε ηλεκτρονικά ερωτηματολόγια προς καταναλωτές, οργανώσεις καταναλωτών, επιχειρήσεις, επαγγελματικές ενώσεις και κράτη μέλη/δημόσιες αρχές, 89 % των δημόσιων αρχών, 70 % των επαγγελματικών ενώσεων, 64 % των επιχειρήσεων και 96 % των οργανώσεων καταναλωτών τάχθηκαν υπέρ μιας αναθεώρησης της οδηγίας.

Στο πλαίσιο εργαστηρίου για τα κράτη μέλη, που πραγματοποιήθηκε στις 27 Οκτωβρίου 2009, εξετάστηκαν ιδιαίτερα προβλήματα και επιλογές πολιτικής. Μια υποομάδα της ευρωπαϊκής συμβουλευτικής ομάδας καταναλωτών (ΕΣΟΚ) εξέδωσε τη γνώμη της στις 21 Απριλίου 2010.

Στις 22 Απριλίου 2010, στο πλαίσιο εργαστηρίου για ενδιαφερομένους, συζητήθηκαν οι επιπτώσεις των συγκεκριμένων επιλογών πολιτικής. Από τον Σεπτέμβριο του 2009 έως τον Οκτώβριο του 2010 πραγματοποιήθηκαν πάνω από 15 συνεντεύξεις με βασικούς εκπροσώπους της βιομηχανίας.

Τον Μάρτιο του 2012, η Επιτροπή ανέθεσε την εκπόνηση μελέτης για τη δοκιμή μιας σήμανσης για τα οργανωμένα ταξίδια και τη συμπεριφορά των καταναλωτών όταν αγοράζουν τα λεγόμενα «δυναμικά πακέτα». Τον Ιούνιο του 2012, η Επιτροπή οργάνωσε ένα εργαστήριο για τα κράτη μέλη και ένα συνέδριο ενδιαφερομένων για να συζητήσει περαιτέρω τη διαδικασία αναθεώρησης. Στις 8 Φεβρουαρίου 2013, η ΕΣΟΚ ζήτησε εκ νέου αναθεώρηση της οδηγίας.

2.2. Εκτίμηση επιπτώσεων

Στην εκτίμηση επιπτώσεων εξετάστηκαν οκτώ επιλογές πολιτικής, συν ορισμένες υποεπιλογές.

Επιλογή 1 — Διατήρηση της παρούσας κατάστασης, δηλαδή διατήρηση της οδηγίας στην παρούσα μορφή της

Επιλογή 2 —Κατευθυντήριες γραμμές, δηλαδή διατήρηση της οδηγίας στην παρούσα μορφή της και προετοιμασία κατευθυντήριων γραμμών, που περιλαμβάνουν αποφάσεις του ΔΕΕ και διευκρινίσεις σχετικά με το πεδίο εφαρμογής και την ευθύνη

Επιλογή 3 — Σήμανση «οργανωμένα ταξίδια» και/ή απαίτηση για τους επαγγελματίες όταν πωλούν συνδυασμένες ταξιδιωτικές υπηρεσίες να δηλώνουν αποποίηση ευθύνης ότι οι εν λόγω υπηρεσίες δεν αποτελούν οργανωμένο ταξίδι (πρόσθετες εναλλακτικές επιλογές)

Υποεπιλογή Α — εισαγωγή σήμανσης «οργανωμένα ταξίδια» —υποχρεωτικός λογότυπος που θα παρουσιάζεται στους καταναλωτές όταν αγοράζουν οργανωμένο ταξίδι

Υποεπιλογή Β — εισαγωγή της υποχρέωσης, για τους επαγγελματίες που προσφέρουν συνδυασμένους ταξιδιωτικούς διακανονισμούς που δεν είναι οργανωμένα ταξίδια, να διευκρινίζουν ότι δεν πωλούν οργανωμένα ταξίδια

Επιλογή 4 — κατάργηση της οδηγίας και αυτορρύθμιση από τους επαγγελματίες

Επιλογή 5 - Εκσυγχρονισμός της οδηγίας και κάλυψη των «πακέτων ενός παρόχου»

Η επιλογή 5 περιλαμβάνει νομοθετική τροποποίηση η οποία θα διατηρεί την κύρια δομή της ισχύουσας οδηγίας, ενώ θα διασαφηνίζει το πεδίο εφαρμογής της με τη ρητή συμπερίληψη των «πακέτων ενός παρόχου» και την τροποποίηση ορισμένων διατάξεων. Η τροποποιημένη οδηγία θα εφαρμόζεται στις ταξιδιωτικές υπηρεσίες οι οποίες συνδυάζονται για το ίδιο ταξίδι ή διακοπές σε έναν δικτυακό τόπο, ή σε ένα γραφείο ταξιδιών.

Επιλογή 6 — Σταδιακή προσέγγιση — εκσυγχρονισμός της οδηγίας και συμπερίληψη σε αυτήν ταυτόχρονα των ταξιδιωτικών πακέτων «ενός παρόχου» και των ταξιδιωτικών πακέτων «πολλών παρόχων», εφαρμόζοντας ένα απλούστερο καθεστώς στους εξατομικευμένους ταξιδιωτικούς διακανονισμούς «πολλών παρόχων»

Η επιλογή αυτή αντιστοιχεί στην επιλογή αριθ. 5 και συμπληρώνεται με σταδιακή επέκταση του πεδίου εφαρμογής της οδηγίας, με σκοπό να καλύψει:

- *πακέτα* «πολλών παρόχων», ήτοι συνδυασμοί ταξιδιωτικών υπηρεσιών μέσω διαφόρων παρόχων που παρουσιάζουν ορισμένα χαρακτηριστικά των πακέτων, που θα μπορούσαν να υπόκεινται στο ίδιο καθεστώς με τα άλλα πακέτα (περιλαμβανομένης της πλήρους ευθύνης για την ορθή εκτέλεση της συμβατικής υποχρέωσης και της υποχρέωσης προστασίας κατά της αφερεγγυότητας),

- *εξατομικευμένοι ταξιδιωτικοί διακανονισμοί* «πολλών παρόχων», ήτοι συνδυασμοί ταξιδιωτικών υπηρεσιών που δεν παρουσιάζουν τυπικά χαρακτηριστικά οργανωμένων ταξιδιών και κατά συνέπεια είναι λιγότερο πιθανό να παραπλανήσουν τους καταναλωτές. Θα μπορούσαν να υπόκεινται σε απλούστερο καθεστώς που θα συνίσταται στην προστασία κατά της αφερεγγυότητας και στην υποχρέωση να δηλωθεί με σαφή και εμφανή τρόπο ότι κάθε πάροχος μεμονωμένων υπηρεσιών είναι υπεύθυνος για την ορθή εκτέλεση των υπηρεσιών.

Επιλογή 7 – Εκσυγχρονισμός της οδηγίας και συμπερίληψη σε αυτήν ταυτόχρονα των ταξιδιωτικών πακέτων «ενός παρόχου» και των ταξιδιωτικών διακανονισμών «πολλών παρόχων»

Η επιλογή αυτή περιλαμβάνει τις επιλογές 5 και 6, ενώ επιβάλλει για όλους τους εξατομικευμένους ταξιδιωτικούς διακανονισμούς «πολλών παρόχων» τις ίδιες υποχρεώσεις με αυτές που ισχύουν για τα πακέτα.

Επιλογή 8 – «Οδηγία για τα ταξίδια»

Η επιλογή αυτή περιλαμβάνει την επιλογή 7 συν μια επέκταση του πεδίου εφαρμογής των μεμονωμένων ταξιδιωτικών υπηρεσιών, για παράδειγμα, την ενοικίαση αυτοκινήτου, τη διαμονή ή τις πτήσεις, περιλαμβάνοντας κατ' αρχήν τους ίδιους κανόνες για όλες τις ταξιδιωτικές υπηρεσίες, ανεξάρτητα από το κατά πόσον αποτελούν ή όχι πακέτο.

Η εκτίμηση επιπτώσεων καταλήγει στο συμπέρασμα ότι τα εντοπισθέντα προβλήματα θα επιλυθούν με τον καταλληλότερο τρόπο με την επιλογή 6, στην οποία βασίζεται η παρούσα πρόταση.

3. ΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ

3.1. Συνοπτική παρουσίαση της προτεινόμενης δράσης

Η προτεινόμενη οδηγία θα διασαφηνίσει και θα εκσυγχρονίσει το περιεχόμενο της προστασίας των ταξιδιωτών κατά την αγορά συνδυασμένων ταξιδιωτικών υπηρεσιών για το ίδιο ταξίδι ή διακοπές, εντάσσοντας στο πεδίο εφαρμογής της διάφορες μορφές οργανωμένων ταξιδιών που αγοράζονται μέσω διαδικτύου και εξατομικευμένων ταξιδιωτικών διακανονισμών.

Η πρόταση θα διασφαλίζει ότι οι ταξιδιώτες έχουν καλύτερη ενημέρωση για τις υπηρεσίες που αγοράζουν και ότι τους παρέχονται σαφέστερες λύσεις όταν υπάρχει πρόβλημα.

Ταυτόχρονα, με τη μείωση του κατακερματισμού της νομοθεσίας και την ενίσχυση της αμοιβαίας αναγνώρισης της προστασίας κατά της αφερεγγυότητας, η πρόταση θα ελαχιστοποιήσει τα εμπόδια στις διασυνοριακές εμπορικές συναλλαγές και θα μειώσει το

κόστος συμμόρφωσης για τους παρόχους που επιθυμούν να λειτουργούν διασυνοριακά, και επίσης θα εξασφαλίσει ισότιμους όρους ανταγωνισμού στην ταξιδιωτική αγορά.

3.2. Νομική βάση

Η παρούσα πρόταση βασίζεται στο άρθρο 114 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ).

Καθορίζει σε μεγάλο βαθμό τη θέσπιση ενιαίων κανόνων στον τομέα των οργανωμένων ταξιδιών και των εξατομικευμένων ταξιδιωτικών διακανονισμών στην Ένωση, παρέχοντας στους παρόχους και στους ταξιδιώτες ασφάλεια δικαίου σχετικά με το περιεχόμενο των δικαιωμάτων και των υποχρεώσεών τους, ανεξάρτητα από την εθνική νομοθεσία που εφαρμόζεται στη σύμβαση, ώστε να αρθούν τα περιττά έξοδα για τις διασυνοριακές συναλλαγές και να παρέχονται περισσότερες δυνατότητες επιλογής στους καταναλωτές.

Σύμφωνα με το άρθρο 114 παράγραφος 3 της ΣΛΕΕ, η πρόταση εγγυάται υψηλό επίπεδο προστασίας των καταναλωτών, με τη διατήρηση ή τη βελτίωση του επιπέδου προστασίας των καταναλωτών, σε σχέση με την οδηγία 90/314/ΕΟΚ.

3.3. Αρχή της επικουρικότητας

Η πρόταση είναι σύμφωνη με την αρχή της επικουρικότητας, όπως ορίζεται στο άρθρο 5 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΣΕΕ).

Ο στόχος της βελτίωσης της λειτουργίας της εσωτερικής αγοράς, με την άρση των διαφορών μεταξύ των νομοθεσιών των κρατών μελών και τη διευκόλυνση της πρόσβασης των καταναλωτών σε υπηρεσίες από άλλα κράτη μέλη, δεν μπορεί να επιτευχθεί επαρκώς από τα κράτη μέλη που ενεργούν με μη συντονισμένο τρόπο.

Επομένως, η Ένωση βρίσκεται σε πλεονεκτικότερη θέση για να επιλύσει τα προβλήματα που έχουν εντοπισθεί, με ένα νομοθετικό μέτρο το οποίο θα εναρμονίζει τους εθνικούς κανόνες.

3.4. Αρχή της αναλογικότητας

Η πρόταση είναι σύμφωνη με την αρχή της αναλογικότητας, όπως αυτή διατυπώνεται στο άρθρο 5 της ΣΕΕ.

Όπως και η οδηγία 90/314/ΕΟΚ, δεν καλύπτει όλες τις πτυχές του δικαίου που διέπει τα ταξίδια, αλλά μόνον ορισμένες πτυχές των οργανωμένων ταξιδιών και άλλων συνδυασμών ταξιδιωτικών υπηρεσιών, όταν η συντονισμένη δράση της Ένωσης κρίνεται απαραίτητη. Για παράδειγμα, αυτό δεν επηρεάζει το γενικό δίκαιο των συμβάσεων των κρατών μελών ούτε την αδειοδότηση και τα καθεστώτα αδειοδότησης.

Σύμφωνα με την εκτίμηση επιπτώσεων, μη δεσμευτικά μέτρα, όπως οι συστάσεις, οι κατευθυντήριες γραμμές ή η αυτορρύθμιση δεν μπορούν να επιτύχουν τους προαναφερθέντες στόχους.

Η οδηγία εξασφαλίζει ένα συνεκτικό σύνολο δικαιωμάτων και υποχρεώσεων, ενώ επιτρέπει στα κράτη μέλη να ενσωματώσουν τους εν λόγω κανόνες στο εθνικό τους δίκαιο των συμβάσεων.

Επιπλέον, θα επιτρέψει στα κράτη μέλη να εφαρμόσουν τα καταλληλότερα μέσα επιβολής και τις απαραίτητες κυρώσεις για παραβάσεις των κανόνων της. Σε ορισμένους τομείς η πρόταση δίνει τη δυνατότητα στα κράτη μέλη να επιβάλλουν αυστηρότερους κανόνες.

3.5. Επιπτώσεις στα θεμελιώδη δικαιώματα

Σύμφωνα με τη στρατηγική για την αποτελεσματική εφαρμογή του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων από την Ευρωπαϊκή Ένωση[12], η Επιτροπή εξασφάλισε ότι η πρόταση τηρεί τα δικαιώματα που περιλαμβάνονται στον Χάρτη και προωθεί περαιτέρω την εφαρμογή τους. Ειδικότερα, η πρόταση τηρεί την επιχειρηματική ελευθερία που αναφέρεται στο άρθρο 16 του Χάρτη, με παράλληλη εξασφάλιση υψηλού επιπέδου προστασίας των καταναλωτών, σύμφωνα με το άρθρο 38 του Χάρτη.

3.6. Ρήτρα επανεξέτασης

Η πρόταση υποχρεώνει την Επιτροπή να παρουσιάσει έκθεση σχετικά με την εφαρμογή της οδηγίας το αργότερο πέντε έτη μετά την έναρξη ισχύος της και να την υποβάλει στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο, συνοδευόμενη, όπου απαιτείται, από νομοθετικές προτάσεις.

3.7. Ευρωπαϊκός Οικονομικός Χώρος

Η προτεινόμενη οδηγία αφορά θέμα του ΕΟΧ και πρέπει, επομένως, να επεκταθεί στον Ευρωπαϊκό Οικονομικό Χώρο.

3.8. Επεξηγηματικά έγγραφα

Λόγω της πολυπλοκότητας της πρότασης και των διαφορετικών τρόπων με τους οποίους τα κράτη μέλη έχουν μεταφέρει την οδηγία 90/314/ΕΟΚ, η Επιτροπή θεωρεί ότι η διαβίβαση εγγράφων που εξηγούν τη σχέση μεταξύ των διατάξεων της παρούσας οδηγίας και των αντίστοιχων διατάξεων των εθνικών πράξεων μεταφοράς είναι δικαιολογημένη.

4. ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ

Η πρόταση αποτελείται από 29 άρθρα και δύο παραρτήματα (πίνακας που συνδέει τα άρθρα της οδηγίας 90/314/ΕΟΚ με τα άρθρα της παρούσας πρότασης και το νομοθετικό δημοσιονομικό δελτίο).

4.1. Αντικείμενο, πεδίο εφαρμογής και ορισμοί (άρθρα 1-3)

Το άρθρο 1 ορίζει το αντικείμενο της οδηγίας. Σε συνδυασμό με τους ορισμούς των «οργανωμένων ταξιδιών» (ταξιδιωτικών πακέτων) και των «εξατομικευμένων ταξιδιωτικών διακανονισμών» που περιέχει το άρθρο 3, το άρθρο 2 καθορίζει το πεδίο εφαρμογής της, λαμβάνοντας υπόψη τους διαφορετικούς τρόπους με τους οποίους μπορούν να συνδυαστούν οι ταξιδιωτικές υπηρεσίες.

Από τον τρόπο με τον οποίο παρουσιάζονται οι ταξιδιωτικές υπηρεσίες στον ταξιδιώτη, οι συνδυασμοί που πληρούν οποιοδήποτε από τα εναλλακτικά κριτήρια που καθορίζονται στο άρθρο 3 παράγραφος 2 θα θεωρούνται ως πακέτα με τις συναφείς νομικές συνέπειες όσον αφορά τις απαιτήσεις πληροφόρησης, την ευθύνη και την προστασία κατά της αφερεγγυότητας.

Οι συνδυασμοί όπου οι λιανοπωλητές, μέσω επιγραμμικών διαδικασιών κράτησης, θα διευκολύνουν την παροχή επιπλέον ταξιδιωτικών υπηρεσιών με στοχοθετημένο τρόπο ή όπου ο ταξιδιώτης συνάπτει συμβάσεις με μεμονωμένους παρόχους υπηρεσιών, καθώς και όπου τα χαρακτηριστικά της έννοιας του οργανωμένου ταξιδιού, π.χ. μια συνολική τιμή, δεν υπάρχουν, ορίζονται ως «εξατομικευμένοι ταξιδιωτικοί διακανονισμοί». Οι λιανοπωλητές, που ασκούν τη συγκεκριμένη επιχειρηματική δραστηριότητα διευκόλυνσης της αγοράς «εξατομικευμένων ταξιδιωτικών διακανονισμών», είναι υποχρεωμένοι να εξηγούν με

[12] Ανακοίνωση της Επιτροπής, COM(2010) 573 της 19.10.2010.

σαφήνεια στους ταξιδιώτες ότι μόνον οι μεμονωμένοι πάροχοι υπηρεσιών είναι υπεύθυνοι για την εκτέλεση των εν λόγω ταξιδιωτικών υπηρεσιών. Επιπλέον, με σκοπό να εξασφαλιστεί κάποια πρόσθετη προστασία σε επίπεδο Ένωσης σε σύγκριση με εκείνη που απορρέει από τους κανόνες για τα δικαιώματα των επιβατών ή το γενικό κοινοτικό κεκτημένο για την προστασία των καταναλωτών και για τους ταξιδιώτες που αγοράζουν πάνω από μια ταξιδιωτική υπηρεσία μέσω αυτών, είναι σκόπιμο να προβλεφθεί ότι οι εν λόγω λιανοπωλητές πρέπει να εξασφαλίζουν ότι, σε περίπτωση αφερεγγυότητάς τους ή αφερεγγυότητας οποιουδήποτε από τους παρόχους υπηρεσιών, θα επιστρέφονται στους ταξιδιώτες οι προκαταβολές τους και, ενδεχομένως, θα επαναπατρίζονται.

Δεδομένου ότι δεν είναι σκόπιμο να χορηγηθεί το ίδιο επίπεδο προστασίας στους επιβάτες που ταξιδεύουν για επαγγελματικούς λόγους, των οποίων οι ταξιδιωτικοί διακανονισμοί πραγματοποιούνται βάσει μιας σύμβασης πλαισίου που συνάφθηκε μεταξύ των εργοδοτών τους και ειδικευμένων φορέων που συχνά προσφέρουν, από επιχείρηση σε επιχείρηση, ένα επίπεδο προστασίας παρόμοιο με εκείνο που απορρέει από την εν λόγω οδηγία (η λεγόμενη διαχείριση επαγγελματικών ταξιδιών), οι εν λόγω ταξιδιωτικοί διακανονισμοί εξαιρούνται από το πεδίο εφαρμογής της οδηγίας.

Άλλοι περιορισμοί του πεδίου εφαρμογής διατηρούνται, συμπεριλαμβανομένων των λεγόμενων περιστασιακά οργανωμένων πακέτων.

Εκτός από τα «οργανωμένα ταξίδια» (ταξιδιωτικά πακέτα) και τους «εξατομικευμένους ταξιδιωτικούς διακανονισμούς», το άρθρο 3 ορίζει άλλους βασικούς όρους της οδηγίας, συμπεριλαμβανομένων των όρων «ταξιδιώτης», «διοργανωτής», «λιανοπωλητής» και «αναπόφευκτες και έκτακτες περιστάσεις». Ο «διοργανωτής» ορίζεται ως ο πάροχος που συνδυάζει και πωλεί/προσφέρει προς πώληση πακέτα, είτε απευθείας είτε μέσω/από κοινού με άλλον πάροχο. Οι διοργανωτές είναι υπεύθυνοι για την εκτέλεση του οργανωμένου ταξιδιού (άρθρα 11 και 12), για την παροχή βοήθειας προς τον ταξιδιώτη (άρθρο 14) και για την παροχή προστασίας κατά της αφερεγγυότητας (άρθρο 15). Οι λιανοπωλητές και οι διοργανωτές είναι υπεύθυνοι για την παροχή πληροφοριών πριν από τη σύναψη της σύμβασης (άρθρο 4). Οι λιανοπωλητές είναι υπεύθυνοι για σφάλματα στις κρατήσεις (άρθρο 19). Οι λιανοπωλητές οι οποίοι διευκολύνουν την προμήθεια εξατομικευμένων ταξιδιωτικών διακανονισμών είναι υποχρεωμένοι να παρέχουν προστασία κατά της αφερεγγυότητας (άρθρο 15).

4.2. Υποχρεώσεις πληροφόρησης, σύναψη και περιεχόμενο της σύμβασης οργανωμένου ταξιδιού (άρθρα 4-6)

Το άρθρο 4 παραθέτει συγκεκριμένες προσυμβατικές πληροφορίες, τις οποίες οι διοργανωτές και, κατά περίπτωση, οι λιανοπωλητές πρέπει να παρέχουν στους ταξιδιώτες που επιθυμούν να αγοράσουν ένα οργανωμένο ταξίδι. Οι εν λόγω απαιτήσεις εφαρμόζονται μαζί με τις απαιτήσεις πληροφόρησης, που προβλέπονται σε άλλες ισχύουσες οδηγίες ή κανονισμούς.

Το άρθρο 5 ρυθμίζει τη σύναψη της σύμβασης οργανωμένου ταξιδιού.

Το άρθρο 6 περιέχει διατάξεις σχετικά με το περιεχόμενο και τη μορφή της σύμβασης ή την επιβεβαίωσή της, καθώς και τα έγγραφα και τις πληροφορίες που πρέπει να παρέχονται πριν από τη έναρξη του οργανωμένου ταξιδιού.

4.3. Αλλαγές στη σύμβαση πριν από την έναρξη του οργανωμένου ταξιδιού (άρθρα 7 έως 10)

Όπως και στην περίπτωση του άρθρου 4 παράγραφος 3 της οδηγίας 90/314/ΕΟΚ, το άρθρο 7 καθορίζει τις προϋποθέσεις βάσει των οποίων μπορεί να ασκείται το δικαίωμα των ταξιδιωτών να εκχωρούν το οργανωμένο ταξίδι σε άλλο πρόσωπο.

Ξεκινώντας από την αρχή ότι οι τιμές που έχουν συμφωνηθεί είναι δεσμευτικές, το άρθρο 8 θεσπίζει κανόνες σχετικά με τη δυνατότητα και τις συνέπειες των μεταβολών των τιμών, δεδομένου ότι οι συμβάσεις οργανωμένων ταξιδιών συνήθως συνάπτονται πολύ νωρίτερα. Οι κανόνες αυτοί στηρίζονται στις ίδιες αρχές με το άρθρο 4 παράγραφοι 4 έως 6 της οδηγίας 90/314/ΕΟΚ.

Το άρθρο 8 παράγραφος 2 διατηρεί το δικαίωμα να επιβάλλει αυξήσεις τιμών που αφορούν το κόστος των καυσίμων, τους φόρους και τις διακυμάνσεις των συναλλαγματικών ισοτιμιών, αλλά αποσαφηνίζει τις προϋποθέσεις σε σχέση με την οδηγία 90/314/ΕΟΚ. Αν ο διοργανωτής διατηρεί το δικαίωμα να αυξήσει τις τιμές, στην περίπτωση αυτή είναι επίσης υποχρεωμένος να χορηγήσει στους ταξιδιώτες και μειώσεις των τιμών. Οι αυξήσεις των τιμών δεν μπορούν να υπερβούν το 10 % της τιμής του οργανωμένου ταξιδιού.

Όσον αφορά τις αλλαγές, εκτός από τις μεταβολές των τιμών, καθορίζονται χωριστοί κανόνες για ασήμαντες (άρθρο 9 παράγραφος 1) και σημαντικές αλλαγές (άρθρο 9 παράγραφοι 2 και 3).

Σε σχέση με την οδηγία 90/314/ΕΟΚ, το άρθρο 10 περιλαμβάνει πρόσθετα δικαιώματα καταγγελίας για τους ταξιδιώτες, πριν από την έναρξη του οργανωμένου ταξιδιού. Το δικαίωμα για τους ταξιδιώτες να καταγγείλουν τη σύμβαση έναντι κατάλληλης αποζημίωσης (άρθρο 10 παράγραφος 1) αντιστοιχεί σε κανόνες και πρακτικές στα κράτη μέλη. Το άρθρο 10 παράγραφος 2 παρέχει στους ταξιδιώτες το δικαίωμα να καταγγείλουν τη σύμβαση χωρίς αποζημίωση σε περίπτωση αναπόφευκτων και έκτακτων περιστάσεων.

4.4. Εκτέλεση του οργανωμένου ταξιδιού (άρθρα 11-14)

Τα εν λόγω άρθρα περιλαμβάνουν κανόνες σχετικά με την ευθύνη του διοργανωτή για την εκτέλεση του οργανωμένου ταξιδιού (άρθρα 11-13) και την υποχρέωση παροχής συνδρομής προς τον ταξιδιώτη (άρθρο 14).

Αντίθετα με την οδηγία 90/314/ΕΟΚ, μόνον ο διοργανωτής είναι υπεύθυνος για την εκτέλεση του οργανωμένου ταξιδιού. Αυτό αποσκοπεί στην αποφυγή διπλασιασμού των δαπανών και των δικαστικών διαμαχών. Ταυτόχρονα, ενιαίοι κανόνες σχετικά με την ευθύνη θα διευκολύνουν τις διασυνοριακές συναλλαγές των διοργανωτών και των λιανοπωλητών.

Τα άρθρα 11 και 12 προβλέπουν τα έννομα μέσα προστασίας που έχει στη διάθεσή του ο ταξιδιώτης σε περίπτωση έλλειψης συμμόρφωσης, συμπεριλαμβανομένης της μη εκτέλεσης και της πλημμελούς εκτέλεσης των υπηρεσιών. Οι κανόνες αυτοί στηρίζονται στις ίδιες αρχές με τα άρθρα 5 και 6 της οδηγίας 90/314/ΕΟΚ, αλλά παρουσιάζονται με πιο συστηματικό τρόπο, παρέχοντας ορισμένες διευκρινίσεις και καλύπτοντας ορισμένα κενά.

Το άρθρο 11 ορίζει τις υποχρεώσεις για την αποκατάσταση της έλλειψης συμμόρφωσης και για την παροχή κατάλληλων εναλλακτικών ρυθμίσεων για τη συνέχιση του οργανωμένου ταξιδιού, όταν σημαντικό μέρος των υπηρεσιών δεν μπορεί να παρασχεθεί, όπως συμφωνήθηκε στη σύμβαση. Διευκρινίζεται ότι η τελευταία αυτή υποχρέωση ισχύει επίσης στις περιπτώσεις που δεν εξασφαλίζεται η επιστροφή του ταξιδιώτη στον τόπο αναχώρησης, όπως έχει συμφωνηθεί. Εντούτοις, όταν είναι αδύνατο να εξασφαλιστεί η έγκαιρη επιστροφή του ταξιδιώτη, λόγω αναπόφευκτων και έκτακτων περιστάσεων, η υποχρέωση του διοργανωτή να καλύψει τα έξοδα για τη συνέχιση της παραμονής περιορίζεται σε 100 ευρώ για κάθε διανυκτέρευση και σε τρεις διανυκτερεύσεις ανά ταξιδιώτη, σύμφωνα με την προτεινόμενη τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 261/2004.

Το άρθρο 12 περιέχει διατάξεις σχετικά με τις μειώσεις των τιμών που σχετίζονται με την έλλειψη συμμόρφωσης και με εναλλακτικές ρυθμίσεις που έχουν ως αποτέλεσμα ένα οργανωμένο ταξίδι χαμηλότερης ποιότητας, καθώς και με την απαίτηση αποζημίωσης. Σύμφωνα με την απόφαση του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου στην υπόθεση C-168/00 «Simone

Leitner», η σκέψη 2 διευκρινίζει ότι και η ηθική βλάβη πρέπει να αποζημιωθεί. Η παράγραφος 4 ρυθμίζει τη σχέση με την αποζημίωση βάσει άλλων νομικών λόγων.

Δεδομένου ότι για πολλούς ταξιδιώτες το πρώτο σημείο επαφής είναι ο λιανοπωλητής μέσω του οποίου έγινε η κράτηση του οργανωμένου ταξιδιού, το άρθρο 13 προβλέπει ότι οι ταξιδιώτες μπορούν να απευθύνουν μηνύματα, παράπονα ή καταγγελίες και στους λιανοπωλητές, ενώ η παραλαβή των γνωστοποιήσεων αυτών είναι αποφασιστικής σημασίας για τη συμμόρφωση με τυχόν προθεσμίες ή περιόδους παραγραφής.

Βάσει του άρθρου 14, οι διοργανωτές οφείλουν να παρέχουν συνδρομή στους ταξιδιώτες που αντιμετωπίζουν δυσκολίες.

4.5. Προστασία κατά της αφερεγγυότητας (άρθρα 15 και 16)

Η οδηγία 90/314/ΕΟΚ δημιούργησε μια γενική υποχρέωση του «διοργανωτή ή/και λιανοπωλητή» για την παροχή προστασίας κατά της αφερεγγυότητας, κατά τρόπο ώστε να διασφαλιστεί ο επαναπατρισμός των ταξιδιωτών και η επιστροφή των προκαταβολών σε περίπτωση αφερεγγυότητας. Λόγω των διαφορετικών νομικών λύσεων που επιλέγονται από τα κράτη μέλη, συχνά υπάρχει αλληλεπικάλυψη του κόστους για τους διοργανωτές και τους λιανοπωλητές. Σύμφωνα με το άρθρο 15 της παρούσας πρότασης, μόνον οι διοργανωτές οργανωμένων ταξιδιών και οι λιανοπωλητές, που διευκολύνουν την αγορά «εξατομικευμένων ταξιδιωτικών διακανονισμών», υπόκεινται σε αυτή την υποχρέωση. Ταυτόχρονα, καθορίζει πιο συγκεκριμένα κριτήρια σχετικά με την αποτελεσματικότητα και το πεδίο εφαρμογής της απαιτούμενης προστασίας.

Προκειμένου να διευκολυνθούν οι διασυνοριακές συναλλαγές, το άρθρο 16 παράγραφος 1 προβλέπει ρητά την αμοιβαία αναγνώριση της προστασίας κατά της αφερεγγυότητας που παρέχεται με βάση τον νόμο του κράτους μέλους εγκατάστασης του διοργανωτή/λιανοπωλητή. Για να εξασφαλίσει τη διοικητική συνεργασία, το άρθρο 16 υποχρεώνει τα κράτη μέλη να ορίσουν κεντρικά σημεία επαφής.

4.6. Απαιτήσεις πληροφόρησης για τους εξατομικευμένους ταξιδιωτικούς διακανονισμούς (άρθρο 17)

Για να διασφαλιστεί η ασφάλεια δικαίου και η διαφάνεια για τα μέρη, οι λιανοπωλητές που προσφέρουν εξατομικευμένους ταξιδιωτικούς διακανονισμούς πρέπει να εξηγούν στους ταξιδιώτες με σαφή και εμφανή τρόπο ότι μόνον οι πάροχοι των σχετικών υπηρεσιών είναι υπεύθυνοι για την εκτέλεση των υπηρεσιών και ότι οι ταξιδιώτες δεν θα επωφεληθούν από κανένα δικαίωμα της Ένωσης, που έχει παραχωρηθεί στους αγοραστές οργανωμένων ταξιδιών, εκτός από το δικαίωμα επιστροφής των προκαταβολών και, ενδεχομένως, το δικαίωμα επαναπατρισμού σε περίπτωση αφερεγγυότητας του λιανοπωλητή ή οποιουδήποτε από τους παρόχους υπηρεσιών.

4.7. Γενικές διατάξεις (άρθρα 18-26)

Το άρθρο 18 περιέχει ειδικούς κανόνες για πακέτα, όταν ο διοργανωτής είναι εγκατεστημένος εκτός ΕΟΧ.

Σύμφωνα με το άρθρο 19, οι λιανοπωλητές που εμπλέκονται στις κρατήσεις οργανωμένων ταξιδιών και εξατομικευμένων ταξιδιωτικών διακανονισμών έχουν ευθύνη για σφάλματα κρατήσεων.

Το άρθρο 20 διευκρινίζει ότι η παρούσα οδηγία δεν επηρεάζει το δικαίωμα του διοργανωτή να ζητήσει αποζημίωση από τρίτα μέρη.

Το άρθρο 21 επιβεβαιώνει τον επιτακτικό χαρακτήρα της οδηγίας.

Το άρθρο 22 σχετικά με την τήρηση της οδηγίας αποτελεί τυποποιημένη διάταξη του κοινοτικού κεκτημένου για την προστασία των καταναλωτών.

Το άρθρο 23 αποτελεί τυποποιημένη διάταξη σχετικά με τις κυρώσεις για παραβάσεις των εθνικών διατάξεων μεταφοράς της παρούσας οδηγίας. Παρόμοιες διατάξεις περιλαμβάνονται στην οδηγία για τα δικαιώματα των καταναλωτών (2011/83/ΕΕ) και στην οδηγία για τις αθέμιτες εμπορικές πρακτικές (2005/29/ΕΚ).

Το άρθρο 24 υποχρεώνει την Επιτροπή να υποβάλει έκθεση σχετικά με την εφαρμογή της παρούσας οδηγίας στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο.

Το άρθρο 25 παράγραφος 2 τροποποιεί την οδηγία 2011/83 σχετικά με τα δικαιώματα των καταναλωτών, εξασφαλίζοντας ότι η εν λόγω οδηγία ισχύει πλήρως στους εξατομικευμένους ταξιδιωτικούς διακανονισμούς και ότι ορισμένα γενικά δικαιώματα των καταναλωτών εφαρμόζονται επίσης στα πακέτα.

4.8. Τελικές διατάξεις (άρθρα 27-29)

Το άρθρο 26 καταργεί την οδηγία 90/314/ΕΟΚ. Το άρθρο 27 είναι τυποποιημένη διάταξη σχετικά με τη μεταφορά της οδηγίας και καθορίζει προθεσμία μεταφοράς 18 μηνών. Τα άρθρα 28 και 29 αποτελούν τυποποιημένες διατάξεις.

5. ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ

Η πρόταση έχει πολύ περιορισμένες δημοσιονομικές επιπτώσεις. Οι μόνες λειτουργικές δαπάνες αφορούν την κατάρτιση της έκθεσης σχετικά με την εφαρμογή της παρούσας οδηγίας, και καλύπτουν την προπαρασκευαστική εργασία εξωτερικού αναδόχου, δηλαδή λειτουργική πίστωση περίπου 0,2 εκατ. ευρώ στο πλαίσιο του προγράμματος «Δικαιώματα και ιθαγένεια», καθώς και διοικητικές δαπάνες της τάξης των 0,184 εκατ. ευρώ επί επτά έτη μετά την έγκριση της οδηγίας. Οι δαπάνες αυτές θα καλυφθούν με εσωτερική αναδιάταξη και δεν θα συνεπάγονται αύξηση των κονδυλίων.

2013/0246 (COD)

Πρόταση

ΟΔΗΓΙΑ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

σχετικά με τα οργανωμένα ταξίδια (ταξιδιωτικά πακέτα) και τους εξατομικευμένους ταξιδιωτικούς διακανονισμούς, η οποία τροποποιεί τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 2006/2004 και την οδηγία 2011/83/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και καταργεί την οδηγία 90/314/ΕΟΚ του Συμβουλίου

ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ιδίως το άρθρο 114,

Έχοντας υπόψη την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

Κατόπιν διαβίβασης του σχεδίου νομοθετικής πράξης στα εθνικά κοινοβούλια,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής,[13]

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Επιτροπής των Περιφερειών,[14]

Αποφασίζοντας σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

(1) Η οδηγία 90/314/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 13ης Ιουνίου 1990, για τα οργανωμένα ταξίδια και τις οργανωμένες διακοπές και περιηγήσεις[15] θεσπίζει ορισμένα σημαντικά δικαιώματα των καταναλωτών όσον αφορά τα οργανωμένα ταξίδια, ιδίως σχετικά με τις απαιτήσεις πληροφόρησης, την ευθύνη των παρόχων ταξιδιωτικών υπηρεσιών όσον αφορά την εκτέλεση του οργανωμένου ταξιδιού και την προστασία κατά της αφερεγγυότητας ενός διοργανωτή ή λιανοπωλητή. Ωστόσο, είναι απαραίτητη η προσαρμογή του νομοθετικού πλαισίου στις εξελίξεις της αγοράς, ούτως ώστε να είναι καταλληλότερο για την εσωτερική αγορά, να αρθούν οι ασάφειες και να καλυφθούν τα νομοθετικά κενά.

(2) Ο τουρισμός παίζει σημαντικό ρόλο στις οικονομίες της Ένωσης και τα πακέτα αντιπροσωπεύουν σημαντικό ποσοστό της εν λόγω αγοράς. Η ταξιδιωτική αγορά έχει υποστεί σημαντικές αλλαγές μετά την έκδοση της οδηγίας 90/314/ΕΟΚ. Πέραν των παραδοσιακών αλυσίδων διανομής, το διαδίκτυο καθίσταται ολοένα και πιο σημαντικό μέσο για την παροχή ταξιδιωτικών υπηρεσιών. Οι ταξιδιωτικές υπηρεσίες δεν συνδυάζονται μόνον ως παραδοσιακά προκαθορισμένα πακέτα, αλλά συχνά συνδυάζονται με εξατομικευμένο τρόπο. Πολλά από τα εν λόγω ταξιδιωτικά προϊόντα βρίσκονται σε νομική γκρίζα ζώνη ή σαφώς δεν καλύπτονται από την οδηγία 90/314/ΕΟΚ. Η παρούσα οδηγία έχει ως στόχο την προσαρμογή του πεδίου προστασίας στις εν λόγω εξελίξεις, την αύξηση της διαφάνειας και την ενίσχυση της ασφάλειας δικαίου για τους ταξιδιώτες και τους παρόχους.

---

13 ΕΕ C , , σ..

14 ΕΕ C , , σ..

15 ΕΕ L 158 της 23.06.1990, σ. 59.

(3) Το άρθρο 169 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (η Συνθήκη) προβλέπει ότι η Ένωση πρέπει να συμβάλλει στην επίτευξη υψηλού επιπέδου προστασίας των καταναλωτών, με μέτρα που θεσπίζει σύμφωνα με το άρθρο 114 της Συνθήκης.

(4) Η οδηγία 90/314/ΕΟΚ παρέχει ευρεία διακριτική ευχέρεια στα κράτη μέλη όσον αφορά τη μεταφορά της· ως εκ τούτου, εξακολουθούν να υπάρχουν σημαντικές αποκλίσεις μεταξύ των νομοθεσιών των κρατών μελών. Ο νομικός κατακερματισμός οδηγεί σε υψηλότερο κόστος για τις επιχειρήσεις και δημιουργεί εμπόδια σε όσους επιθυμούν να λειτουργούν διασυνοριακά, περιορίζοντας με αυτόν τον τρόπο τις επιλογές των καταναλωτών.

(5) Σύμφωνα με το άρθρο 26 παράγραφος 2 της Συνθήκης, η εσωτερική αγορά περιλαμβάνει χώρο χωρίς εσωτερικά σύνορα μέσα στον οποίο εξασφαλίζεται η ελεύθερη κυκλοφορία των εμπορευμάτων και των υπηρεσιών, καθώς και η ελευθερία εγκατάστασης. Η εναρμόνιση ορισμένων πτυχών των συμβάσεων οργανωμένων ταξιδιών και των εξατομικευμένων ταξιδιωτικών διακανονισμών είναι αναγκαία για τη δημιουργία μιας πραγματικής εσωτερικής αγοράς των καταναλωτών στον εν λόγω τομέα, και για να επιτευχθεί η σωστή ισορροπία μεταξύ μιας υψηλού επιπέδου προστασίας των καταναλωτών και της ανταγωνιστικότητας των επιχειρήσεων.

(6) Αυτή τη στιγμή, το διασυνοριακό δυναμικό της αγοράς οργανωμένων ταξιδιών στην Ένωση δεν αξιοποιείται πλήρως. Οι διαφορές στους κανόνες προστασίας των ταξιδιωτών στα διάφορα κράτη μέλη αποτελούν αντικίνητρο για τους ταξιδιώτες σε ένα κράτος μέλος για την αγορά οργανωμένων ταξιδιών και εξατομικευμένων ταξιδιωτικών διακανονισμών σε άλλο κράτος μέλος και, ομοίως, αντικίνητρο για τους διοργανωτές και τους λιανοπωλητές σε ένα κράτος μέλος για την πώληση αυτών των υπηρεσιών σε άλλο κράτος μέλος. Για να δοθεί η δυνατότητα σε καταναλωτές και επιχειρήσεις να επωφεληθούν πλήρως από την εσωτερική αγορά, εξασφαλίζοντας παράλληλα υψηλό επίπεδο προστασίας των καταναλωτών σε ολόκληρη την Ένωση, είναι αναγκαία η περαιτέρω προσέγγιση των νομοθεσιών των κρατών μελών σχετικά με τα οργανωμένα ταξίδια και τους εξατομικευμένους ταξιδιωτικούς διακανονισμούς.

(7) Η πλειονότητα των ταξιδιωτών που αγοράζουν οργανωμένα ταξίδια είναι καταναλωτές κατά την έννοια του δικαίου καταναλωτών της Ένωσης. Ταυτόχρονα, δεν είναι πάντα εύκολη η διάκριση μεταξύ καταναλωτών και αντιπροσώπων μικρών επιχειρήσεων ή ελεύθερων επαγγελματιών οι οποίοι κάνουν κρατήσεις θέσεων για ταξίδια που σχετίζονται με την επιχειρηματική τους δραστηριότητα ή επάγγελμα με τους ίδιους τρόπους κράτησης θέσεων που χρησιμοποιούν οι καταναλωτές. Οι συγκεκριμένοι ταξιδιώτες συχνά απαιτούν παρόμοιο επίπεδο προστασίας. Αντίθετα, οι μεγαλύτερες εταιρείες ή οργανισμοί συχνά προβαίνουν σε ταξιδιωτικούς διακανονισμούς για τους εργαζομένους τους βάσει σύμβασης πλαισίου με εταιρείες που ειδικεύονται στη διοργάνωση επαγγελματικών ταξιδιών. Η τελευταία κατηγορία ταξιδιωτικών διακανονισμών δεν απαιτεί το επίπεδο προστασίας που προορίζεται για τους καταναλωτές. Ως εκ τούτου, η παρούσα οδηγία θα πρέπει να εφαρμόζεται σε επιχειρηματίες ταξιδιώτες μόνον εφόσον δεν κάνουν ταξιδιωτικούς διακανονισμούς βάσει σύμβασης πλαισίου. Για να αποφευχθεί η σύγχυση με τον ορισμό του όρου «καταναλωτής» σε άλλες οδηγίες για την προστασία των καταναλωτών, τα πρόσωπα που προστατεύονται βάσει της παρούσας οδηγίας, θα πρέπει να αναφέρονται ως «ταξιδιώτες».

(8) Εφόσον οι ταξιδιωτικές υπηρεσίες μπορούν να συνδυάζονται με πολλούς και διαφορετικούς τρόπους, είναι σκόπιμο να θεωρούνται ως πακέτα όλοι οι συνδυασμοί

των ταξιδιωτικών υπηρεσιών που παρουσιάζουν χαρακτηριστικά τα οποία οι ταξιδιώτες συνδέουν κατά κανόνα με πακέτα, κυρίως όταν ειδικές ταξιδιωτικές υπηρεσίες συνδυάζονται σε ενιαίο ταξιδιωτικό προϊόν, για την ορθή εκτέλεση του οποίου ο διοργανωτής αναλαμβάνει την ευθύνη. Σύμφωνα με τη νομολογία του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης[16], δεν θα πρέπει να υπάρχει διαφορά αν οι ταξιδιωτικές υπηρεσίες συνδυάζονται πριν από κάθε επαφή με τον ταξιδιώτη ή κατόπιν αιτήματός του ή βάσει επιλογής του ταξιδιώτη. Οι ίδιες αρχές θα πρέπει να εφαρμόζονται ανεξάρτητα από το κατά πόσον η κράτηση γίνεται μέσω ταξιδιωτικού πράκτορα ή μέσω διαδικτύου.

(9) Για λόγους διαφάνειας, τα πακέτα πρέπει να διακρίνονται από τους εξατομικευμένους ταξιδιωτικούς διακανονισμούς, στις περιπτώσεις που πράκτορες (είτε μέσω διαδικτύου είτε μέσω γραφείου ταξιδιών) βοηθούν ταξιδιώτες στον συνδυασμό ταξιδιωτικών υπηρεσιών που οδηγούν στη σύναψη συμβάσεων με διαφορετικούς παρόχους ταξιδιωτικών υπηρεσιών, συμπεριλαμβανομένων των επιγραμμικών διαδικασιών κράτησης· επειδή οι εξατομικευμένοι ταξιδιωτικοί διακανονισμοί δεν παρουσιάζουν αυτά τα χαρακτηριστικά, δεν υπάρχει λόγος να υποβάλλονται οι υπηρεσίες αυτές στο σύνολο των υποχρεώσεων που εφαρμόζονται στα πακέτα.

(10) Ενόψει των εξελίξεων της αγοράς, είναι σκόπιμο να καθοριστούν περαιτέρω τα πακέτα με βάση εναλλακτικά αντικειμενικά κριτήρια, τα οποία αφορούν κυρίως τον τρόπο με τον οποίο οι ταξιδιωτικές υπηρεσίες παρουσιάζονται ή αγοράζονται και όπου οι ταξιδιώτες μπορούν ευλόγως να αναμένουν προστασία από την οδηγία. Αυτό ισχύει, για παράδειγμα, στις περιπτώσεις που διαφορετικές ταξιδιωτικές υπηρεσίες αγοράζονται για το ίδιο ταξίδι ή διακοπές στο πλαίσιο της ίδιας διαδικασίας κράτησης από ένα μόνο σημείο πώλησης ή όταν οι υπηρεσίες αυτές προσφέρονται ή χρεώνονται σε μια συνολική τιμή. Θα πρέπει να θεωρηθεί ότι παρέχονται ταξιδιωτικές υπηρεσίες στο πλαίσιο της ίδιας διαδικασίας κράτησης, εάν έχουν επιλεγεί προτού ο ταξιδιώτης επιβεβαιώσει την πληρωμή.

(11) Ταυτόχρονα, οι εξατομικευμένοι ταξιδιωτικοί διακανονισμοί πρέπει να διακρίνονται από τις ταξιδιωτικές υπηρεσίες για τις οποίες οι ταξιδιώτες προβαίνουν σε ανεξάρτητες κρατήσεις, συχνά σε διαφορετική χρονική στιγμή, ακόμη και στο πλαίσιο του ιδίου ταξιδιού ή διακοπών. Οι εξατομικευμένοι ταξιδιωτικοί διακανονισμοί μέσω διαδικτύου θα πρέπει επίσης να διακρίνονται από συνδέσεις μέσω των οποίων οι ταξιδιώτες απλώς ενημερώνονται σχετικά με περαιτέρω ταξιδιωτικές υπηρεσίες κατά τρόπο γενικό, για παράδειγμα, όταν ξενοδοχείο ή διοργανωτής μιας εκδήλωσης περιλαμβάνει στον ιστότοπό του κατάλογο όλων των εταιρειών μεταφορών που παρέχουν υπηρεσίες στην περιοχή του, ανεξάρτητα από οποιαδήποτε κράτηση ή αν χρησιμοποιούνται «cookies» ή μεταδεδομένα για την ένταξη διαφημίσεων σε δικτυακούς τόπους.

(12) Η αγορά αεροπορικής ταξιδιωτικής υπηρεσίας σε ανεξάρτητη βάση ως ενιαία ταξιδιωτική υπηρεσία δεν αποτελεί ούτε οργανωμένο ταξίδι ούτε εξατομικευμένο ταξιδιωτικό διακανονισμό.

(13) Θα πρέπει να οριστούν ιδιαίτεροι κανόνες, αφενός, για τους πράκτορες (μέσω διαδικτύου και μέσω γραφείου ταξιδιών) οι οποίοι βοηθούν τους ταξιδιώτες, με την ευκαιρία επίσκεψης ή επαφής με το σημείο πώλησής τους, κατά τη σύναψη χωριστών συμβάσεων με μεμονωμένους παρόχους υπηρεσιών και, αφετέρου, για τους επιγραμμικούς λιανοπωλητές οι οποίοι, μέσω συνδεδεμένων επιγραμμικών

[16] Βλέπε απόφαση του Δικαστηρίου στην υπόθεση C-400/00 Club Tour, *Viagens e Turismo SA κατά Alberto Carlos Lobo Gonçalves Garrido* και *Club Med Viagens Ld,* Συλλογή 2002, I-04051.

διαδικασιών κρατήσεων, διευκολύνουν την παροχή επιπλέον ταξιδιωτικών υπηρεσιών από άλλον πάροχο ταξιδιωτικών υπηρεσιών, με στοχοθετημένο τρόπο, το αργότερο με την επιβεβαίωση της κράτησης της πρώτης υπηρεσίας. Οι κανόνες αυτοί θα εφαρμόζονται για παράδειγμα, όταν, ταυτόχρονα με την επιβεβαίωση της κράτησης μιας πρώτης ταξιδιωτικής υπηρεσίας, όπως μια πτήση ή ένα σιδηροδρομικό ταξίδι, ο καταναλωτής λαμβάνει πρόσκληση για αγορά πρόσθετης ταξιδιωτικής υπηρεσίας διαθέσιμης στον επιλεγέντα ταξιδιωτικό προορισμό, για παράδειγμα, κράτηση ξενοδοχείου, με σύνδεσμο προς τον ιστότοπο κρατήσεων άλλου παρόχου υπηρεσιών ή του μεσάζοντα. Ενώ οι εν λόγω διακανονισμοί δεν συνιστούν πακέτα κατά την έννοια της παρούσας οδηγίας, εφόσον δεν μπορεί να υπάρξει σύγχυση για το ότι ένας μόνον διοργανωτής έχει αναλάβει την ευθύνη για τις ταξιδιωτικές υπηρεσίες, οι εν λόγω εξατομικευμένοι διακανονισμοί αποτελούν εναλλακτικό επιχειρηματικό μοντέλο που συχνά ανταγωνίζεται εκ του σύνεγγυς τα πακέτα.

(14) Για την εξασφάλιση θεμιτού ανταγωνισμού και προστασίας των καταναλωτών, η υποχρέωση να παρέχουν επαρκείς εγγυήσεις για την επιστροφή των προκαταβολών και τον επαναπατρισμό των ταξιδιωτών σε περίπτωση αφερεγγυότητας θα πρέπει να εφαρμόζεται επίσης στους εξατομικευμένους ταξιδιωτικούς διακανονισμούς.

(15) Για να αυξηθεί η σαφήνεια για τους ταξιδιώτες και να τους παρασχεθεί η δυνατότητα να προβαίνουν σε συνειδητές επιλογές ως προς τα διαφορετικά είδη προσφερόμενων ταξιδιωτικών υπηρεσιών, είναι σκόπιμο να ζητείται από τους παρόχους να αναφέρουν με σαφήνεια τη φύση του διακανονισμού και να ενημερώνουν τους ταξιδιώτες για τα δικαιώματά τους. Η δήλωση ενός παρόχου όσον αφορά τη νομική φύση του ταξιδιωτικού προϊόντος που εμπορεύεται θα πρέπει να αντιστοιχεί στην πραγματική νομική φύση του εν λόγω προϊόντος. Οι αρχές ελέγχου πρέπει να παρεμβαίνουν στις περιπτώσεις που οι πάροχοι δεν παρέχουν ακριβείς πληροφορίες στους ταξιδιώτες.

(16) Μόνον ο συνδυασμός διαφορετικών ταξιδιωτικών υπηρεσιών, όπως είναι η παροχή καταλύματος, η μεταφορά επιβατών με λεωφορείο, σιδηρόδρομο, πλοίο ή αεροπλάνο, καθώς και η ενοικίαση αυτοκινήτου, θα πρέπει να λαμβάνεται υπόψη για τους σκοπούς της αναγνώρισης ενός οργανωμένου ταξιδιού ή εξατομικευμένων ταξιδιωτικών διακανονισμών. Η παροχή στέγης ως κατοικίας, μεταξύ άλλων και για μακροχρόνια μαθήματα γλωσσών, δεν θα πρέπει να θεωρείται ως κατάλυμα κατά την έννοια της παρούσας οδηγίας.

(17) Άλλες τουριστικές υπηρεσίες, όπως το δικαίωμα εισόδου σε συναυλίες, αθλητικές εκδηλώσεις, εκδρομές ή θεματικά πάρκα είναι υπηρεσίες που, σε συνδυασμό ενδεχομένως με τη μεταφορά επιβατών, την παροχή καταλύματος ή/και την ενοικίαση αυτοκινήτου, πρέπει να θεωρείται ότι μπορούν να συνιστούν οργανωμένο ταξίδι ή εξατομικευμένο ταξιδιωτικό διακανονισμό. Ωστόσο, τέτοια πακέτα πρέπει να εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της παρούσας οδηγίας, εάν η σχετική παροχή τουριστικών υπηρεσιών αντιπροσωπεύει σημαντικό τμήμα του οργανωμένου ταξιδιού. Γενικά, η τουριστική υπηρεσία θα πρέπει να θεωρείται ως σημαντικό τμήμα του οργανωμένου ταξιδιού, εάν αντιπροσωπεύει πάνω από το 20 % της συνολικής τιμής ή διαφορετικά αποτελεί βασικό χαρακτηριστικό του ταξιδιού ή διακοπών. Βοηθητικές υπηρεσίες, όπως η ταξιδιωτική ασφάλιση, η μεταφορά των αποσκευών, τα γεύματα και ο καθαρισμός, που παρέχονται ως μέρος του καταλύματος, δεν θα πρέπει να θεωρούνται ως καθαυτές τουριστικές υπηρεσίες.

(18) Θα πρέπει επίσης να διευκρινισθεί ότι οι συμβάσεις με τις οποίες ένας πάροχος παρέχει το δικαίωμα στον ταξιδιώτη μετά τη σύναψη της σύμβασης να επιλέγει μεταξύ διαφόρων ειδών ταξιδιωτικών υπηρεσιών, όπως στην περίπτωση δώρων για

ταξιδιωτικά πακέτα, θα πρέπει να αποτελούν οργανωμένα ταξιδιωτικά πακέτα. Επιπλέον, ο συνδυασμός ταξιδιωτικών υπηρεσιών θα πρέπει να θεωρείται ως οργανωμένο ταξίδι όταν το όνομα ή τα προσωπικά στοιχεία του ταξιδιώτη που απαιτούνται για τη σύναψη της συναλλαγής κράτησης διαβιβάζονται από έναν πάροχο σε άλλον το αργότερο όταν επιβεβαιωθεί η κράτηση της πρώτης υπηρεσίας. Τα προσωπικά στοιχεία που είναι αναγκαία για τη σύναψη συναλλαγής κράτησης αφορούν στοιχεία πιστωτικής κάρτας ή άλλες πληροφορίες που απαιτούνται για την πληρωμή. Από την άλλη πλευρά, δεν πρέπει να αρκεί η απλή διαβίβαση στοιχείων, όπως ο ταξιδιωτικός προορισμός ή οι ημερομηνίες ταξιδιού.

(19) Δεδομένου ότι υπάρχει μικρότερη ανάγκη προστασίας των ταξιδιωτών στην περίπτωση βραχυχρόνιων ταξιδιών, και προκειμένου να αποφευχθεί η περιττή επιβάρυνση για τους παρόχους, τα ταξίδια που διαρκούν λιγότερο από 24 ώρες και δεν περιλαμβάνουν κατάλυμα, καθώς και τα περιστασιακά οργανωμένα πακέτα, θα πρέπει να εξαιρούνται από το πεδίο εφαρμογής της παρούσας οδηγίας.

(20) Το κύριο χαρακτηριστικό του «οργανωμένου ταξιδιού» είναι ότι τουλάχιστον ένας πάροχος ευθύνεται ως διοργανωτής για την ορθή εκτέλεση του οργανωμένου ταξιδιού στο σύνολό του. Συνεπώς, μόνον σε περιπτώσεις όπου ένας άλλος πάροχος είναι ο διοργανωτής ενός οργανωμένου ταξιδιού θα πρέπει ένας πάροχος, συνήθως πράκτορας γραφείου ταξιδιών ή ταξιδιωτικός πράκτορας μέσω διαδικτύου, να είναι σε θέση να ενεργεί ως απλός λιανοπωλητής ή ως μεσάζων και να μην ευθύνεται ως διοργανωτής. Το κατά πόσον ένας πάροχος ενεργεί ως διοργανωτής για ένα συγκεκριμένο οργανωμένο ταξίδι θα πρέπει να εξαρτάται από τη συμμετοχή του στην οργάνωση του ταξιδιού, όπως ορίζεται στην παρούσα οδηγία, και όχι από την ονομασία με την οποία ασκεί τις δραστηριότητές του. Όταν δύο ή περισσότεροι πάροχοι πληρούν το κριτήριο με βάση το οποίο ο συνδυασμός ταξιδιωτικών υπηρεσιών αποτελεί οργανωμένο ταξίδι και όταν οι εν λόγω πάροχοι δεν έχουν ενημερώσει τον ταξιδιώτη ποιος εξ αυτών είναι ο διοργανωτής του οργανωμένου ταξιδιού, όλοι οι εμπλεκόμενοι πάροχοι πρέπει να θεωρούνται ως διοργανωτές.

(21) Όσον αφορά τα οργανωμένα ταξίδια, οι λιανοπωλητές θα πρέπει να είναι υπεύθυνοι από κοινού με τον διοργανωτή για την παροχή πληροφοριών πριν από τη σύναψη της σύμβασης. Ταυτόχρονα, θα πρέπει να αποσαφηνιστεί ότι αυτοί έχουν την ευθύνη για σφάλματα κρατήσεων. Για να διευκολυνθεί η επικοινωνία, ιδίως σε διασυνοριακές υποθέσεις, οι ταξιδιώτες θα πρέπει να έχουν τη δυνατότητα να έρχονται σε επαφή με τον διοργανωτή μέσω του λιανοπωλητή από τον οποίο αγόρασαν το οργανωμένο ταξίδι.

(22) Ο ταξιδιώτης πρέπει να λαμβάνει όλες τις απαραίτητες πληροφορίες πριν από την αγορά ενός οργανωμένου ταξιδιού, είτε αυτό πωλείται επιγραμμικά, είτε σε πρακτορείο ταξιδιών είτε με άλλες μορφές διανομής. Όταν παρέχει τις πληροφορίες αυτές, ο πάροχος πρέπει να λαμβάνει υπόψη τις συγκεκριμένες ανάγκες των ταξιδιωτών που είναι ιδιαίτερα ευάλωτοι λόγω ηλικίας ή φυσικής αναπηρίας, τις οποίες ο πάροχος θα μπορούσε ευλόγως να προβλέψει.

(23) Οι βασικές πληροφορίες, για παράδειγμα σχετικά με τα κύρια χαρακτηριστικά των ταξιδιωτικών υπηρεσιών ή τις τιμές, που περιέχονται σε διαφημίσεις, στον δικτυακό τόπο του διοργανωτή ή σε φυλλάδια ως μέρος της προσυμβατικής πληροφόρησης, θα πρέπει να είναι δεσμευτικές, εκτός αν ο διοργανωτής διατηρεί το δικαίωμα να τροποποιήσει τα εν λόγω στοιχεία και εκτός εάν οι εν λόγω αλλαγές κοινοποιούνται ευδιάκριτα και με σαφήνεια στον ταξιδιώτη πριν από τη σύναψη της σύμβασης. Ωστόσο, λαμβανομένων υπόψη των νέων τεχνολογιών επικοινωνίας, δεν είναι πλέον

αναγκαίο να καθοριστούν ειδικοί κανόνες στα φυλλάδια, ενώ είναι σκόπιμο να εξασφαλιστεί ότι, σε ορισμένες περιπτώσεις, οι αλλαγές που επηρεάζουν την εκτέλεση της σύμβασης κοινοποιούνται μεταξύ των μερών σε σταθερό μέσο, προσπελάσιμο για μελλοντική αναφορά. Θα πρέπει να είναι πάντοτε δυνατό να γίνονται αλλαγές στις εν λόγω πληροφορίες, εφόσον και τα δύο συμβαλλόμενα μέρη συμφωνούν ρητά σχετικά με το συγκεκριμένο θέμα.

(24) Οι οριζόμενες στην παρούσα οδηγία υποχρεώσεις ενημέρωσης είναι εξαντλητικές, αλλά θα πρέπει να ισχύει η επιφύλαξη των απαιτήσεων παροχής πληροφοριών που προβλέπονται σε άλλη εφαρμοστέα νομοθεσία της Ένωσης. [17]

(25) Λαμβάνοντας υπόψη τις ιδιαιτερότητες των συμβάσεων για τα οργανωμένα ταξίδια, τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις των μερών θα πρέπει να καθορισθούν, για το χρόνο πριν και μετά την έναρξη του οργανωμένου ταξιδιού, και ιδίως εάν το οργανωμένο ταξίδι δεν εκτελείται σωστά, ή εάν αλλάζουν ορισμένες συνθήκες.

(26) Δεδομένου ότι τα πακέτα αγοράζονται συχνά πολύν καιρό πριν από την εκτέλεσή τους, ενδέχεται να συμβούν απρόβλεπτα γεγονότα. Ως εκ τούτου, ο ταξιδιώτης θα πρέπει, υπό ορισμένους όρους, να έχει το δικαίωμα να εκχωρεί ένα οργανωμένο ταξίδι σε άλλον ταξιδιώτη. Στις περιπτώσεις αυτές, ο διοργανωτής θα πρέπει να είναι σε θέση να ανακτήσει τις δαπάνες του, π.χ. αν ένας υπεργολάβος απαιτεί την καταβολή ποσού δικαιωμάτων για την αλλαγή του ονόματος του ταξιδιώτη ή την ακύρωση εισιτηρίου μεταφοράς και την έκδοση νέου. Οι ταξιδιώτες θα πρέπει επίσης να έχουν τη δυνατότητα να καταγγείλουν τη σύμβαση ανά πάσα στιγμή πριν από την έναρξη του οργανωμένου ταξιδιού, καταβάλλοντας τη σχετική αποζημίωση, καθώς και το δικαίωμα να καταγγείλουν τη σύμβαση, χωρίς καταβολή αποζημίωσης, όταν αναπόφευκτες και έκτακτες περιστάσεις, όπως πόλεμος ή θεομηνία, έχουν σημαντικές επιπτώσεις στο οργανωμένο ταξίδι. Αναπόφευκτες και έκτακτες περιστάσεις θα πρέπει ιδίως να θεωρείται ότι υπάρχουν όταν αξιόπιστες και διαθέσιμες στο κοινό επίσημες πληροφορίες, όπως είναι οι συστάσεις που εκδίδονται από τις αρχές των κρατών μελών, συμβουλεύουν την αποφυγή ταξιδιών στον τόπο προορισμού.

(27) Σε συγκεκριμένες καταστάσεις, ο διοργανωτής θα πρέπει επίσης να δικαιούται να καταγγείλει τη σύμβαση πριν από την έναρξη του οργανωμένου ταξιδιού, χωρίς να καταβάλει αποζημίωση, για παράδειγμα, εάν ο ελάχιστος αριθμός συμμετεχόντων δεν καλυφθεί και εφόσον η δυνατότητα αυτή έχει προβλεφθεί στη σύμβαση.

(28) Σε ορισμένες περιπτώσεις, οι διοργανωτές θα πρέπει να έχουν τη δυνατότητα να κάνουν μονομερείς αλλαγές στη σύμβαση του οργανωμένου ταξιδιού. Ωστόσο, οι ταξιδιώτες θα πρέπει να έχουν το δικαίωμα να λύσουν τη σύμβαση, εάν οι προτεινόμενες αλλαγές τροποποιούν σε σημαντικό βαθμό οποιοδήποτε από τα κύρια χαρακτηριστικά των ταξιδιωτικών υπηρεσιών. Αυξήσεις των τιμών θα πρέπει να είναι δυνατές μόνον όταν υπάρχει αλλαγή στο κόστος των καυσίμων για τη μεταφορά επιβατών, στους φόρους ή τα τέλη που επιβάλλονται από ένα τρίτο μέρος που δεν εμπλέκεται άμεσα στην εκτέλεση των περιλαμβανόμενων ταξιδιωτικών υπηρεσιών ή στις συναλλαγματικές ισοτιμίες που αφορούν το οργανωμένο ταξίδι και εφόσον τόσο η προς τα πάνω όσο και η προς τα κάτω αναθεώρηση της τιμής προβλέπεται ρητά στη σύμβαση. Οι αυξήσεις των τιμών πρέπει να περιορίζονται στο 10 % της τιμής του οργανωμένου ταξιδιού.

[17] Βλέπε οδηγίες 2000/31/ΕΚ και 2006/123/ΕΚ, καθώς και κανονισμούς (ΕΚ) αριθ. 1107/2006, (ΕΚ) αριθ. 1008/2008, (ΕΚ) αριθ. 1371/2007, (ΕΚ) αριθ. 181/2011, (ΕΚ) αριθ. 1177/2010 και (ΕΚ) αριθ. 2111/2005.

(29) Είναι σκόπιμο να θεσπιστούν ειδικοί κανόνες για διορθωτικά μέτρα όσον αφορά την έλλειψη συμμόρφωσης προς τους όρους εκτέλεσης της σύμβασης οργανωμένου ταξιδιού. Ο ταξιδιώτης μπορεί να απαιτήσει την επίλυση των προβλημάτων και όταν σημαντικό μέρος των προβλεπόμενων στη σύμβαση υπηρεσιών δεν μπορεί να παρασχεθεί, πρέπει να προσφέρονται στον ταξιδιώτη εναλλακτικές ρυθμίσεις. Ο ταξιδιώτης θα πρέπει επίσης να δικαιούται μείωσης των τιμών και/ή αποζημίωσης για τις ζημίες που προέκυψαν. Η αντιστάθμιση πρέπει να καλύπτει επίσης τυχόν ηθική βλάβη, ιδίως σε περίπτωση αποτυχίας των διακοπών και, σε δικαιολογημένες περιπτώσεις, τα έξοδα που πραγματοποιήθηκαν από τον ταξιδιώτη όταν προέβη μόνος στην επίλυση ενός προβλήματος.

(30) Προκειμένου να διασφαλιστεί η συνοχή, είναι σκόπιμο να ευθυγραμμιστούν οι διατάξεις της παρούσας οδηγίας με τις διεθνείς συμβάσεις που καλύπτουν ταξιδιωτικές υπηρεσίες και με τη νομοθεσία της Ένωσης για τα δικαιώματα των επιβατών. Σε περίπτωση που ο διοργανωτής είναι υπεύθυνος για τη μη εκτέλεση ή την πλημμελή εκτέλεση των υπηρεσιών που περιλαμβάνονται στην ταξιδιωτική σύμβαση, ο διοργανωτής πρέπει να μπορεί να επικαλεσθεί τους περιορισμούς της ευθύνης των φορέων παροχής υπηρεσιών που θεσπίζονται σε διεθνείς συμβάσεις, όπως η σύμβαση του Μόντρεαλ του 1999 για την ενοποίηση ορισμένων κανόνων στις διεθνείς αεροπορικές μεταφορές[18], η σύμβαση του 1980 για τις διεθνείς σιδηροδρομικές μεταφορές (COTIF)[19] και η σύμβαση των Αθηνών του 1974 σχετικά με τη μεταφορά επιβατών και των αποσκευών τους δια θαλάσσης[20]. Όταν είναι αδύνατον, λόγω αναπόφευκτων και έκτακτων περιστάσεων, να εξασφαλιστεί η επιστροφή του ταξιδιώτη στον τόπο αναχώρησης, η υποχρέωση του διοργανωτή να επωμισθεί το κόστος της συνεχούς παραμονής του ταξιδιώτη στον τόπο προορισμού πρέπει να ευθυγραμμιστεί με την πρόταση[21] της Επιτροπής για τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 261/2004 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Φεβρουαρίου 2004, για τη θέσπιση κοινών κανόνων αποζημίωσης και παροχής βοήθειας σε επιβάτες σε περίπτωση άρνησης επιβίβασης και ματαίωσης ή μεγάλης καθυστέρησης της πτήσης[22].

(31) Η παρούσα οδηγία δεν θα πρέπει να επηρεάζει τα δικαιώματα των ταξιδιωτών να υποβάλλουν αξιώσεις τόσο δυνάμει της παρούσας οδηγίας όσο και σύμφωνα με οποιαδήποτε άλλη σχετική νομοθεσία της Ένωσης, ούτως ώστε οι ταξιδιώτες να εξακολουθήσουν να έχουν τη δυνατότητα να υποβάλλουν αξιώσεις στον διοργανωτή, τον μεταφορέα ή άλλο υπεύθυνο μέρος, ή, ανάλογα με την περίπτωση, σε διάφορα

---

18 2001/539/ΕΚ: Απόφαση του Συμβουλίου, της 5ης Απριλίου 2001, για τη σύναψη από την Ευρωπαϊκή Κοινότητα της σύμβασης για την ενοποίηση ορισμένων κανόνων στις διεθνείς αεροπορικές μεταφορές (σύμβαση του Μόντρεαλ) (ΕΕ L 194, της 18.07.2011, σ. 38).

19 2013/103/ΕΕ: Απόφαση του Συμβουλίου, της 16ης Ιουνίου 2011, για την υπογραφή και τη σύναψη της συμφωνίας μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της Διακυβερνητικής Οργάνωσης σχετικά με τις διεθνείς σιδηροδρομικές μεταφορές για την προσχώρηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης στη Σύμβαση σχετικά με τις διεθνείς σιδηροδρομικές μεταφορές (COTIF) (ΕΕ L 51 της 23.2.2013, σ. 1).

20 2012/22/ΕΕ: Απόφαση του Συμβουλίου, της 12ης Δεκεμβρίου 2011, για την προσχώρηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης στο Πρωτόκολλο του 2002 της Σύμβασης των Αθηνών του 1974 σχετικά με τη θαλάσσια μεταφορά επιβατών και των αποσκευών τους, εκτός των άρθρων 10 και 11 του εν λόγω πρωτοκόλλου (ΕΕ L 8 της 12.1.2012, σ. 1).

21 Πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 261/2004 για τη θέσπιση κοινών κανόνων αποζημίωσης των επιβατών αεροπορικών μεταφορών και παροχής βοήθειας σε αυτούς σε περίπτωση άρνησης επιβίβασης και ματαίωσης ή μεγάλης καθυστέρησης της πτήσης και του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2027/97 για την ευθύνη του αερομεταφορέα όσον αφορά την αεροπορική μεταφορά επιβατών και των αποσκευών τους - COM/2013/130 τελικό.

22 ΕΕ L 46 της 17.2.2004, σ. 1.

μέρη. Θα πρέπει να αποσαφηνιστεί ότι δεν μπορεί να γίνει σωρευτικός υπολογισμός των δικαιωμάτων στο πλαίσιο διαφόρων νομικών βάσεων εάν τα δικαιώματα διασφαλίζουν τα ίδια συμφέροντα ή έχουν τον ίδιο στόχο. Η ευθύνη του διοργανωτή δεν θίγει το δικαίωμα να ζητηθεί αποζημίωση από τρίτα μέρη, περιλαμβανομένων των παρόχων υπηρεσιών.

(32) Αν ο ταξιδιώτης αντιμετωπίσει προβλήματα κατά τη διάρκεια του ταξιδιού ή των διακοπών, ο διοργανωτής θα πρέπει να υποχρεούται να παρέχει άμεση βοήθεια. Η βοήθεια αυτή θα πρέπει να συνίσταται κυρίως στην παροχή, κατά περίπτωση, πληροφοριών σχετικά με θέματα όπως οι υπηρεσίες υγείας, οι τοπικές αρχές και η προξενική βοήθεια, καθώς και στην παροχή πρακτικής βοήθειας, για παράδειγμα, όσον αφορά τις επικοινωνίες εξ αποστάσεως και τους εναλλακτικούς ταξιδιωτικούς διακανονισμούς.

(33) Στην ανακοίνωσή της σχετικά με την προστασία των επιβατών σε περίπτωση πτώχευσης[23] αεροπορικής εταιρείας, η Επιτροπή καθόρισε μέτρα για τη βελτίωση της προστασίας των επιβατών σε περίπτωση πτώχευσης αεροπορικής εταιρείας, καθώς και για την καλύτερη εφαρμογή του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1008/2008 σχετικά με κοινούς κανόνες εκμετάλλευσης των αεροπορικών γραμμών στην Κοινότητα[24] και του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 261/2004 για τα δικαιώματα των επιβατών αεροπορικών μεταφορών, καθώς και τη θέσπιση διαλόγου με ενδιαφερόμενους φορείς του κλάδου, διαφορετικά θα μπορούσε να προβλεφθεί νομοθετικό μέτρο. Η εν λόγω ανακοίνωση αφορά την αγορά ενός μεμονωμένου στοιχείου ενδεχόμενου ταξιδιωτικού πακέτου, και συγκεκριμένα τις αεροπορικές υπηρεσίες, και, ως εκ τούτου, δεν θίγει τους υφιστάμενους κανόνες στα πακέτα και δεν εμποδίζει τους νομοθέτες να παρέχουν προστασία κατά της αφερεγγυότητας επίσης στους αγοραστές άλλων σύγχρονων συνδυασμών ταξιδιωτικών υπηρεσιών.

(34) Τα κράτη μέλη θα πρέπει να διασφαλίσουν ότι οι ταξιδιώτες που αγοράζουν ένα οργανωμένο ταξίδι ή εξατομικευμένους ταξιδιωτικούς διακανονισμούς προστατεύονται πλήρως κατά της αφερεγγυότητας του διοργανωτή, του λιανοπωλητή που έχει διευκολύνει τον εξατομικευμένο ταξιδιωτικό διακανονισμό ή οποιουδήποτε από τους παρόχους υπηρεσιών. Τα κράτη μέλη στα οποία είναι εγκατεστημένοι οι διοργανωτές οργανωμένων ταξιδιών και οι λιανοπωλητές που διευκολύνουν τους εξατομικευμένους ταξιδιωτικούς διακανονισμούς θα πρέπει να εξασφαλίζουν ότι οι πάροχοι που προσφέρουν τους εν λόγω συνδυασμούς ταξιδιωτικών υπηρεσιών παρέχουν εγγύηση για την επιστροφή του συνόλου των πληρωμών που καταβάλλουν οι ταξιδιώτες και για τον επαναπατρισμό τους σε περίπτωση αφερεγγυότητας. Ενώ διατηρούν διακριτική ευχέρεια ως προς τον τρόπο με τον οποίο χορηγείται προστασία κατά της αφερεγγυότητας, τα κράτη μέλη πρέπει να διασφαλίσουν ότι τα εθνικά τους συστήματα προστασίας κατά της αφερεγγυότητας είναι αποτελεσματικά και δύνανται να εξασφαλίζουν τον έγκαιρο επαναπατρισμό και την αποζημίωση όλων των ταξιδιωτών που ζημιώθηκαν από την αφερεγγυότητα. Η απαιτούμενη προστασία κατά της αφερεγγυότητας θα πρέπει να λαμβάνει υπόψη τον πραγματικό χρηματοοικονομικό κίνδυνο των δραστηριοτήτων του διοργανωτή, του οικείου λιανοπωλητή ή του παρόχου υπηρεσιών, συμπεριλαμβανομένων του είδους του συνδυασμού ταξιδιωτικών υπηρεσιών που πωλούν, των προβλέψιμων εποχιακών διακυμάνσεων, καθώς και του ύψους των προκαταβολών και του τρόπου με τον οποίο οι προκαταβολές αυτές εξασφαλίζονται. Σύμφωνα με την οδηγία 2006/123/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 12ης Δεκεμβρίου 2006, σχετικά

[23] COM (2013)129 της 18.3.2013.
[24] ΕΕ L 293, της 31.10.2008, σ. 3.

με τις υπηρεσίες στην εσωτερική αγορά[25], στις περιπτώσεις που η προστασία κατά της αφερεγγυότητας μπορεί να παρέχεται με τη μορφή εγγύησης ή ασφάλισης, η εν λόγω εγγύηση μπορεί να μην περιορίζεται σε βεβαιώσεις που εκδίδουν χρηματοπιστωτικοί φορείς που είναι εγκατεστημένοι σε ένα συγκεκριμένο κράτος μέλος.

(35) Προκειμένου να διευκολυνθεί η ελεύθερη κυκλοφορία των υπηρεσιών, τα κράτη μέλη θα πρέπει να υποχρεούνται να αναγνωρίζουν την προστασία κατά της αφερεγγυότητας σύμφωνα με τη νομοθεσία του κράτους μέλους εγκατάστασης. Για τη διευκόλυνση της διοικητικής συνεργασίας και της εποπτείας των επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται σε διάφορα κράτη μέλη όσον αφορά την προστασία κατά της αφερεγγυότητας, τα κράτη μέλη θα πρέπει να υποχρεούνται να ορίσουν κεντρικά σημεία επαφής.

(36) Όσον αφορά τους εξατομικευμένους ταξιδιωτικούς διακανονισμούς, πέρα από την υποχρέωση παροχής προστασίας κατά της αφερεγγυότητας και ενημέρωσης των ταξιδιωτών για το γεγονός ότι οι μεμονωμένοι πάροχοι υπηρεσιών είναι αποκλειστικά υπεύθυνοι για την εκτέλεση των συμβατικών τους υποχρεώσεων, οι σχετικές συμβάσεις υπόκεινται στη γενική νομοθεσία της Ένωσης που διέπει την προστασία των καταναλωτών και σε τομεακές νομοθετικές ρυθμίσεις της Ένωσης.

(37) Είναι σκόπιμο να προστατεύονται οι ταξιδιώτες σε καταστάσεις όπου ένας λιανοπωλητής οργανώνει την κράτηση οργανωμένου ταξιδιού ή εξατομικευμένου ταξιδιωτικού διακανονισμού και όταν ο λιανοπωλητής κάνει λάθη στη διαδικασία κράτησης θέσεων.

(38) Είναι επίσης σκόπιμο να επιβεβαιωθεί ότι οι καταναλωτές δεν μπορούν να παραιτηθούν από τα δικαιώματα που απορρέουν από την παρούσα οδηγία και οι διοργανωτές ή πάροχοι που διευκολύνουν εξατομικευμένους ταξιδιωτικούς διακανονισμούς δεν μπορούν να απαλλαγούν από τις υποχρεώσεις τους με τη δικαιολογία ότι ενεργούν απλώς ως πάροχοι υπηρεσιών, μεσάζοντες ή υπό οιαδήποτε άλλη ιδιότητα.

(39) Είναι ανάγκη τα κράτη μέλη να θεσπίσουν κυρώσεις για τις παραβάσεις των εθνικών διατάξεων για τη μεταφορά της παρούσας οδηγίας και να εξασφαλίσουν την εφαρμογή της. Οι κυρώσεις θα πρέπει να είναι αποτελεσματικές, αναλογικές και αποτρεπτικές.

(40) Η έκδοση της παρούσας οδηγίας καθιστά αναγκαία την προσαρμογή ορισμένων νομοθετικών πράξεων για την προστασία των καταναλωτών. Λαμβάνοντας υπόψη ότι η οδηγία 2011/83/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 25ης Οκτωβρίου 2011, σχετικά με τα δικαιώματα των καταναλωτών[26] στην τρέχουσα μορφή της δεν εφαρμόζεται στις συμβάσεις που καλύπτονται από την οδηγία 90/314/ΕΟΚ, είναι απαραίτητο να τροποποιηθεί η οδηγία 2011/83/ΕΕ ώστε να εξασφαλιστεί ότι εφαρμόζεται στους εξατομικευμένους ταξιδιωτικούς διακανονισμούς και ότι ορισμένα δικαιώματα των καταναλωτών που καθορίζονται στην εν λόγω οδηγία ισχύουν επίσης για τα πακέτα.

(41) Η παρούσα οδηγία θα πρέπει να εφαρμόζεται με την επιφύλαξη του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 593/2008 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 17ης Ιουνίου 2008, για το εφαρμοστέο δίκαιο στις συμβατικές ενοχές (Ρώμη Ι)[27] και του εθνικού δικαίου περί συμβάσεων, για εκείνες τις πτυχές που δεν ρυθμίζονται από αυτήν.

---

25 ΕΕ L 376 της 27.12.2006, σ. 36.
26 ΕΕ L 304 της 22.11.2011, σ. 64.
27 ΕΕ L 177 της 4.7.2008, σ. 6.

Επειδή η παρούσα οδηγία αποσκοπεί να συμβάλει στην ορθή λειτουργία της εσωτερικής αγοράς και στην επίτευξη υψηλού επιπέδου προστασίας των καταναλωτών, οι στόχοι της δεν μπορούν να επιτευχθούν από τα κράτη μέλη και μπορούν να επιτευχθούν καλύτερα σε επίπεδο Ένωσης. Συνεπώς, η Ένωση μπορεί να εγκρίνει μέτρα, σύμφωνα με την αρχή της επικουρικότητας, όπως ορίζεται στο άρθρο 5 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση. Σύμφωνα με την αρχή της αναλογικότητας, όπως διατυπώνεται στο εν λόγω άρθρο, η παρούσα οδηγία δεν υπερβαίνει τα αναγκαία όρια για την επίτευξη των στόχων της.

(42) Η παρούσα οδηγία σέβεται τα θεμελιώδη δικαιώματα και τηρεί τις αρχές που αναγνωρίζονται από τον Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Η πρόταση, ειδικότερα, συνάδει με την επιχειρηματική ελευθερία που αναφέρεται στο άρθρο 16 του Χάρτη, εξασφαλίζοντας παράλληλα υψηλό επίπεδο προστασίας των καταναλωτών στην Ευρωπαϊκή Ένωση, σύμφωνα με το άρθρο 38 του Χάρτη.

(43) Σύμφωνα με την κοινή πολιτική δήλωση των κρατών μελών και της Επιτροπής σχετικά με τα επεξηγηματικά έγγραφα, της 28ης Σεπτεμβρίου 2011, τα κράτη μέλη έχουν αναλάβει να συνοδεύουν, σε δικαιολογημένες περιπτώσεις, την κοινοποίηση των μέτρων μεταφοράς της οδηγίας με ένα ή περισσότερα έγγραφα που εξηγούν τη σχέση μεταξύ των διατάξεων της οδηγίας και των αντίστοιχων διατάξεων των εθνικών πράξεων μεταφοράς. Όσον αφορά την παρούσα οδηγία, ο νομοθέτης κρίνει ότι η διαβίβαση των εγγράφων αυτών είναι αιτιολογημένη,

ΕΞΕΔΩΣΑΝ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΟΔΗΓΙΑ:

Κεφάλαιο I

Αντικείμενο, πεδίο εφαρμογής και ορισμοί

Άρθρο 1

Αντικείμενο

Στόχος της παρούσας οδηγίας είναι να συμβάλει στην ορθή λειτουργία της εσωτερικής αγοράς και στην επίτευξη υψηλού επιπέδου προστασίας των καταναλωτών με την προσέγγιση ορισμένων πτυχών των νομοθετικών, κανονιστικών και διοικητικών διατάξεων των κρατών μελών όσον αφορά στις συμβάσεις για τα οργανωμένα ταξίδια και στους εξατομικευμένους ταξιδιωτικούς διακανονισμούς που έχουν συναφθεί μεταξύ των ταξιδιωτών και των παρόχων ταξιδιωτικών υπηρεσιών.

Άρθρο 2

Πεδίο εφαρμογής

1. Η παρούσα οδηγία εφαρμόζεται στα οργανωμένα ταξίδια που προσφέρονται προς πώληση ή πωλούνται από τους παρόχους ταξιδιωτικών υπηρεσιών στους ταξιδιώτες, με εξαίρεση το άρθρο 17, και στους εξατομικευμένους ταξιδιωτικούς

διακανονισμούς, με εξαίρεση τα άρθρα 4 έως 14, το άρθρο 18 και το άρθρο 21 παράγραφος 1.

2. Η παρούσα οδηγία δεν εφαρμόζεται:

α) στα οργανωμένα ταξίδια (ταξιδιωτικά πακέτα) και στους εξατομικευμένους ταξιδιωτικούς διακανονισμούς που καλύπτουν περίοδο μικρότερη των 24 ωρών, εκτός εάν περιλαμβάνεται διανυκτέρευση·

β) σε δευτερεύουσες συμβάσεις που καλύπτουν τις χρηματοοικονομικές υπηρεσίες·

γ) στα οργανωμένα ταξίδια και στους εξατομικευμένους ταξιδιωτικούς διακανονισμούς που αγοράζονται βάσει σύμβασης πλαισίου μεταξύ του εργοδότη του ταξιδιώτη και του παρόχου ταξιδιωτικών υπηρεσιών που ειδικεύεται στην οργάνωση επαγγελματικών ταξιδιών· ή

δ) στα οργανωμένα ταξίδια που συνδυάζουν μια ταξιδιωτική υπηρεσία από τις αναφερόμενες στο άρθρο 3 παράγραφος 1 σημεία α), β), και γ) με μια ταξιδιωτική υπηρεσία, από τις αναφερόμενες στο άρθρο 3 παράγραφος 1 σημείο δ), εφόσον αυτή δεν αντιπροσωπεύει σημαντικό τμήμα του οργανωμένου ταξιδιού· ή

ε) στις μεμονωμένες συμβάσεις που αφορούν μία μόνον ταξιδιωτική υπηρεσία.

Άρθρο 3

Ορισμοί

Για τους σκοπούς της παρούσας οδηγίας, ισχύουν οι ακόλουθοι ορισμοί:

(1) ως «ταξιδιωτική υπηρεσία» νοείται:

α) η μεταφορά επιβατών,

β) η στέγαση πλην για σκοπούς κατοικίας,

γ) η ενοικίαση αυτοκινήτου ή

δ) τυχόν άλλες τουριστικές υπηρεσίες μη συμπληρωματικές της μεταφοράς επιβατών, της στέγασης ή της ενοικίασης αυτοκινήτου·

(2) ως «οργανωμένο ταξίδι» (ταξιδιωτικό πακέτο) νοείται ο συνδυασμός τουλάχιστον δύο διαφορετικών ειδών ταξιδιωτικών υπηρεσιών στο πλαίσιο του ιδίου ταξιδιού ή διακοπών, εάν:

α) οι εν λόγω υπηρεσίες έχουν συνενωθεί από έναν πάροχο, ακόμη και κατόπιν αιτήματος ή σύμφωνα με την επιλογή του ταξιδιώτη, πριν από τη σύναψη σύμβασης που περιλαμβάνει όλες τις εν λόγω υπηρεσίες· ή

β) ανεξάρτητα από το αν συνάφθηκαν χωριστές συμβάσεις με μεμονωμένους παρόχους, οι υπηρεσίες αυτές:

(i) αγοράζονται από ένα μόνο σημείο πώλησης στο πλαίσιο της ίδιας διαδικασίας κράτησης θέσεων,

(ii) προσφέρονται ή χρεώνονται σε τιμή όπου συνυπολογίζονται όλες οι εν λόγω υπηρεσίες ή σε μια συνολική τιμή,

(iii) διαφημίζονται ή πωλούνται με τον όρο «οργανωμένο ταξίδι» (ταξιδιωτικό πακέτο) ή με παρεμφερή όρο,

(iv) συνδυάζονται μετά τη σύναψη σύμβασης με την οποία ένας πάροχος προσφέρει το δικαίωμα στον ταξιδιώτη να επιλέξει μεταξύ των διαφόρων τύπων ταξιδιωτικών υπηρεσιών, ή

(v) αγοράζονται από χωριστούς παρόχους μέσω επιγραμμικών διαδικασιών κράτησης όπου το όνομα ή τα προσωπικά στοιχεία που απαιτούνται για τη σύναψη συναλλαγής κράτησης μεταφέρονται μεταξύ των παρόχων το αργότερο κατά την επιβεβαίωση της κράτησης της πρώτης υπηρεσίας·

(3) ως «σύμβαση οργανωμένου ταξιδιού» (ταξιδιωτικού πακέτου) νοείται η σύμβαση για το σύνολο του οργανωμένου ταξιδιού ή, εάν το οργανωμένο ταξίδι παρέχεται βάσει διαφορετικών συμβάσεων, όλες οι συμβάσεις που καλύπτουν υπηρεσίες που περιλαμβάνονται στο οργανωμένο ταξίδι·

(4) ως «έναρξη του οργανωμένου ταξιδιού» νοείται η αρχή της εκτέλεσης των υπηρεσιών που περιλαμβάνονται στο οργανωμένο ταξίδι·

(5) ως «εξατομικευμένος ταξιδιωτικός διακανονισμός» νοείται ο συνδυασμός τουλάχιστον δύο διαφορετικών ειδών ταξιδιωτικών υπηρεσιών στο πλαίσιο του ίδιου ταξιδιού ή διακοπών, που δεν αποτελεί οργανωμένο ταξίδι, με αποτέλεσμα τη σύναψη χωριστών συμβάσεων με τους μεμονωμένους παρόχους, αν ένας λιανοπωλητής διευκολύνει τον συνδυασμό:

α) βάσει χωριστών κρατήσεων που γίνονται στο πλαίσιο μίας και μόνον επίσκεψης ή επαφής με το σημείο πώλησης· ή

β) μέσω της παροχής συμπληρωματικών ταξιδιωτικών υπηρεσιών από άλλον πάροχο, με στοχοθετημένο τρόπο, μέσω συνδεδεμένων ηλεκτρονικών διαδικασιών κράτησης, το αργότερο κατά την επιβεβαίωση της κράτησης της πρώτης υπηρεσίας·

(6) ως «ταξιδιώτης» νοείται κάθε πρόσωπο που προσπαθεί να συνάψει σύμβαση που εμπίπτει στο πλαίσιο εφαρμογής της παρούσας οδηγίας ή έχει δικαίωμα να ταξιδέψει βάσει μιας τέτοιας σύμβασης, περιλαμβανομένων των επιβατών που ταξιδεύουν για επαγγελματικούς λόγους, εφόσον δεν ταξιδεύουν βάσει σύμβασης πλαισίου που συνάφθηκε με πάροχο ταξιδιωτικών υπηρεσιών ο οποίος ειδικεύεται στην οργάνωση επαγγελματικών ταξιδιών·

(7) ως «πάροχος» νοείται κάθε πρόσωπο το οποίο ενεργεί για σκοπούς που αφορούν την εμπορική, επιχειρηματική, βιοτεχνική ή ελευθέρια επαγγελματική του δραστηριότητα·

(8) ως «διοργανωτής» νοείται ένας πάροχος που συνδυάζει και πωλεί ή προσφέρει προς πώληση οργανωμένα ταξίδια, είτε απευθείας είτε μέσω άλλου παρόχου είτε από κοινού με άλλον πάροχο· στις περιπτώσεις που περισσότεροι από έναν πάροχο πληρούν κάποιο από τα κριτήρια που αναφέρονται στην παράγραφο 2 στοιχείο β), όλοι οι εν λόγω πάροχοι θεωρούνται ως διοργανωτές, εκτός εάν ένας από αυτούς έχει οριστεί ως διοργανωτής και ο ταξιδιώτης έχει ενημερωθεί αναλόγως·

(9) ως «λιανοπωλητής» νοείται ένας πάροχος εκτός από τον διοργανωτή ο οποίος:

α) πωλεί ή προσφέρει προς πώληση οργανωμένα ταξίδια ή

β) διευκολύνει την παροχή των ταξιδιωτικών υπηρεσιών που αποτελούν μέρος ενός εξατομικευμένου ταξιδιωτικού διακανονισμού, βοηθώντας τους ταξιδιώτες στη σύναψη χωριστών συμβάσεων ταξιδιωτικών υπηρεσιών με μεμονωμένους παρόχους υπηρεσιών·

(10) ως «σταθερό μέσο» νοείται κάθε μέσο που επιτρέπει στον ταξιδιώτη ή στον πάροχο να αποθηκεύει πληροφορίες που απευθύνονται προσωπικά σε αυτόν, κατά τρόπο προσπελάσιμο για μελλοντική αναφορά επί χρονικό διάστημα επαρκές για τους σκοπούς που εξυπηρετούν οι πληροφορίες και που επιτρέπει την ακριβή αναπαραγωγή των αποθηκευμένων πληροφοριών·

(11) ως «αναπόφευκτες και έκτακτες περιστάσεις» νοείται μια κατάσταση που εκφεύγει από τον έλεγχο του παρόχου, της οποίας οι συνέπειες δεν θα μπορούσαν να αποφευχθούν ακόμη και αν είχαν ληφθεί όλα τα εύλογα μέτρα.

(12) ως «έλλειψη συμμόρφωσης» νοείται η μη εκτέλεση και η πλημμελής εκτέλεση των ταξιδιωτικών υπηρεσιών που περιλαμβάνονται σε ένα οργανωμένο ταξίδι.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΙ

Υποχρεώσεις πληροφόρησης και περιεχόμενο της σύμβασης οργανωμένου ταξιδιού

Άρθρο 4

Πληροφορίες πριν από τη σύναψη της σύμβασης

1. Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι, πριν δεσμευθεί ο ταξιδιώτης με σύμβαση οργανωμένου ταξιδιού ή με οποιαδήποτε αντίστοιχη προσφορά, ο διοργανωτής και, όταν το οργανωμένο ταξίδι πωλείται μέσω λιανοπωλητή, επίσης ο λιανοπωλητής παρέχουν στον ταξιδιώτη τις ακόλουθες πληροφορίες, εφόσον αφορούν το οργανωμένο ταξίδι:

α) τα κύρια χαρακτηριστικά των ταξιδιωτικών υπηρεσιών:

(i) τον ταξιδιωτικό προορισμό (-ούς), το δρομολόγιο καθώς και τις περιόδους παραμονής, με ημερομηνίες·

(ii) τα μέσα μεταφοράς, τα χαρακτηριστικά και τις κατηγορίες των μέσων μεταφοράς, τους τόπους, τις ημερομηνίες και τις ώρες αναχώρησης και επιστροφής ή, όταν η ακριβής ώρα δεν έχει ακόμη προσδιοριστεί, την κατά προσέγγιση ώρα αναχώρησης και επιστροφής, τη διάρκεια και τις ενδιάμεσες στάσεις και ανταποκρίσεις·

(iii) τον τόπο, τα κύρια χαρακτηριστικά και την τουριστική κατηγορία του καταλύματος·

(iv) κατά πόσον περιλαμβάνονται γεύματα και, εάν ναι, τα παρεχόμενα γεύματα·

(v) τις επισκέψεις, εκδρομές ή άλλες υπηρεσίες που περιλαμβάνονται στη συμφωνηθείσα συνολική τιμή του οργανωμένου ταξιδιού·

(vi) τη γλώσσα (-ες) στην οποία θα πραγματοποιηθούν οι δραστηριότητες και

(vii) εάν η πρόσβαση για άτομα με μειωμένη κινητικότητα είναι εξασφαλισμένη καθ' όλη τη διάρκεια του ταξιδιού ή των διακοπών·

β) την εμπορική επωνυμία, τη γεωγραφική διεύθυνση του διοργανωτή και, ανάλογα με την περίπτωση, του λιανοπωλητή, καθώς και τους αντίστοιχους αριθμούς τηλεφώνου και διευθύνσεις ηλεκτρονικού ταχυδρομείου·

γ) τη συνολική τιμή του οργανωμένου ταξιδιού, συμπεριλαμβανομένων των φόρων και, ανάλογα με την περίπτωση, όλα τα πρόσθετα τέλη, επιβαρύνσεις και άλλες δαπάνες ή, σε περίπτωση που οι δαπάνες αυτές δεν είναι δυνατόν να υπολογιστούν εκ των προτέρων, το γεγονός ότι ο ταξιδιώτης μπορεί να υποχρεωθεί να καταβάλει τέτοιου είδους πρόσθετες δαπάνες·

δ) τους τρόπους πληρωμής και, κατά περίπτωση, την ύπαρξη και τους όρους κατάθεσης χρημάτων ή άλλων χρηματοοικονομικών εγγυήσεων που πρέπει να καταβληθούν ή να παρασχεθούν από τον ταξιδιώτη·

ε) τον ελάχιστο αριθμό ατόμων που απαιτείται για την πραγματοποίηση του οργανωμένου ταξιδιού, καθώς και την προθεσμία τουλάχιστον 20 ημερών πριν από την έναρξη του οργανωμένου ταξιδιού για πιθανή ακύρωση, εάν ο αριθμός αυτός δεν έχει επιτευχθεί·

στ) γενικές πληροφορίες για τα διαβατήρια και τις θεωρήσεις, συμπεριλαμβανομένων των κατά προσέγγιση περιόδων για την απόκτηση θεωρήσεων για τους υπηκόους του συγκεκριμένου κράτους μέλους ή κρατών μελών και πληροφορίες σχετικά με τις υγειονομικές διατυπώσεις·

ζ) την επιβεβαίωση ότι οι υπηρεσίες αποτελούν οργανωμένο ταξίδι κατά την έννοια της παρούσας οδηγίας.

2. Οι πληροφορίες που αναφέρονται στην παράγραφο 1 παρέχονται με σαφή και ευδιάκριτο τρόπο.

Άρθρο 5

Δεσμευτικός χαρακτήρας των πληροφοριών πριν από τη σύναψη της σύμβασης και σύναψη της σύμβασης

1. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι ο διοργανωτής δεν δύναται να τροποποιεί τις πληροφορίες που γνωστοποιήθηκαν στον ταξιδιώτη σύμφωνα με τα στοιχεία (α), (γ), (δ), (ε) και (ζ) του άρθρου 4, εκτός αν ο διοργανωτής έχει το δικαίωμα να προβεί σε αλλαγές σχετικά με αυτές τις πληροφορίες και κοινοποιεί τυχόν αλλαγές στον ταξιδιώτη με σαφή και ευδιάκριτο τρόπο πριν από τη σύναψη της σύμβασης.

2. Αν οι πληροφορίες σχετικά με πρόσθετες επιβαρύνσεις, τέλη ή άλλες δαπάνες που αναφέρονται στο στοιχείο (γ) του άρθρου 4 δεν παρέχονται πριν από τη σύναψη της σύμβασης, ο ταξιδιώτης δεν πρέπει να καταβάλει τα εν λόγω τέλη, επιβαρύνσεις ή άλλες δαπάνες.

3. Κατά τη σύναψη τη σύμβασης ή αμέσως μετά, ο διοργανωτής υποβάλλει στον ταξιδιώτη αντίγραφο της σύμβασης ή επιβεβαίωση της σύμβασης σε σταθερό υπόθεμα.

Άρθρο 6

Περιεχόμενο της σύμβασης οργανωμένου ταξιδιού και έγγραφα που πρέπει να υποβάλλονται πριν από την έναρξη του οργανωμένου ταξιδιού

1. Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι οι συμβάσεις για τα οργανωμένα ταξίδια συντάσσονται σε απλή και κατανοητή γλώσσα και, εάν περιέχονται σε έγγραφο, είναι ευανάγνωστες.

2. Η σύμβαση ή η επιβεβαίωση της σύμβασης περιλαμβάνει όλες τις πληροφορίες που προβλέπονται στο άρθρο 4. Περιλαμβάνει επίσης τις ακόλουθες συμπληρωματικές πληροφορίες:

   α) τις ειδικές απαιτήσεις του ταξιδιώτη που αποδέχτηκε ο διοργανωτής·

   β) πληροφορίες ότι ο διοργανωτής:

      (i) είναι υπεύθυνος για την ορθή εκτέλεση του συνόλου των προβλεπόμενων ταξιδιωτικών υπηρεσιών·

      (ii) υποχρεούται να παρέχει βοήθεια, αν ο ταξιδιώτης συναντά προβλήματα, σύμφωνα με το άρθρο 14·

      (iii) υποχρεούται να παρέχει προστασία κατά της αφερεγγυότητας για την επιστροφή των καταβληθέντων και τον επαναπατρισμό σύμφωνα με το άρθρο 15, καθώς και το όνομα της οντότητας που παρέχει προστασία κατά της αφερεγγυότητας και τα στοιχεία επικοινωνίας της, συμπεριλαμβανομένης της γεωγραφικής της διεύθυνσης·

   γ) τα στοιχεία ενός σημείου επαφής στο οποίο ο ταξιδιώτης μπορεί να διαμαρτυρηθεί για κάθε έλλειψη συμμόρφωσης που διαπιστώνεται επί τόπου·

   δ) το όνομα, τη γεωγραφική διεύθυνση, τους αριθμούς τηλεφώνου και την ηλεκτρονική διεύθυνση του τοπικού αντιπροσώπου του διοργανωτή ή του σημείου επαφής των οποίων τη βοήθεια μπορεί να ζητήσει ένας ταξιδιώτης που αντιμετωπίζει πρόβλημα ή, εάν δεν υπάρχει αντιπρόσωπος ή σημείο επαφής, έναν αριθμό τηλεφώνου επείγουσας ανάγκης, ή άλλους τρόπους επικοινωνίας με τον διοργανωτή·

   ε) μνεία του ότι ο ταξιδιώτης μπορεί να καταγγείλει τη σύμβαση ανά πάσα στιγμή πριν από την έναρξη του οργανωμένου ταξιδιού έναντι καταβολής εύλογης αποζημίωσης ή έναντι εύλογου τυποποιημένου ποσού καταγγελίας της σύμβασης, αν τα ποσά αυτά προσδιορίζονται στη σύμβαση σύμφωνα με το άρθρο 10 παράγραφος 1·

   στ) στην περίπτωση ανηλίκων ταξιδιωτών σε οργανωμένο ταξίδι που συμπεριλαμβάνει κατάλυμα, πληροφορίες που επιτρέπουν την άμεση επαφή με τον ανήλικο ή το πρόσωπο που είναι επιτόπου υπεύθυνο για τη διαμονή του ανηλίκου,

ζ) πληροφορίες σχετικά με τους διαθέσιμες εναλλακτικές λύσεις και τους επιγραμμικούς μηχανισμούς επίλυσης διαφορών.

3. Οι πληροφορίες που αναφέρονται στην παράγραφο 2 παρέχονται με σαφή και ευδιάκριτο τρόπο.

4. Σε εύθετο χρόνο πριν από την έναρξη του οργανωμένου ταξιδιού, ο διοργανωτής υποβάλλει στον ταξιδιώτη τις απαιτούμενες αποδείξεις, κουπόνια ή εισιτήρια, συμπεριλαμβανομένων των πληροφοριών σχετικά με τις ακριβείς ώρες αναχώρησης, ενδιάμεσων στάσεων, ανταποκρίσεων και άφιξης.

Κεφάλαιο III
Αλλαγές στη σύμβαση πριν από την έναρξη του οργανωμένου ταξιδιού

Άρθρο 7

Εκχώρηση της σύμβασης σε άλλον ταξιδιώτη

1. Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι ένας ταξιδιώτης μπορεί, αφού προειδοποιήσει έγκαιρα τον διοργανωτή σε σταθερό μέσο και πριν από την έναρξη του οργανωμένου ταξιδιού, να εκχωρήσει τη σύμβαση σε πρόσωπο το οποίο πληροί όλους τους όρους που εφαρμόζονται στην εν λόγω σύμβαση.

2. Ο εκχωρητής της σύμβασης και ο εκδοχέας εξακολουθούν να ευθύνονται αλληλεγγύως και εις ολόκληρον για την καταβολή του υπολοίπου της οφειλόμενης τιμής, καθώς και για τυχόν πρόσθετα τέλη, επιβαρύνσεις ή άλλες δαπάνες που προκύπτουν από την εκχώρηση. Οι εν λόγω δαπάνες πρέπει να είναι εύλογες και, σε κάθε περίπτωση, δεν υπερβαίνουν το πραγματικό κόστος που βαρύνει τον διοργανωτή.

Άρθρο 8

Αλλαγή των τιμών

1. Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι οι τιμές δεν υπόκεινται σε αλλαγές, εκτός εάν η σύμβαση προβλέπει ρητά την πιθανότητα αύξησης και υποχρεώνει τον διοργανωτή να μειώσει τις τιμές στον ίδιο βαθμό ως άμεση συνέπεια των αλλαγών:

   α) στο κόστος των καυσίμων για τη μεταφορά επιβατών,

   β) στο επίπεδο των φόρων ή τελών στις συμπεριλαμβανόμενες ταξιδιωτικές υπηρεσίες, που επιβάλλονται από τρίτους οι οποίοι δεν εμπλέκονται άμεσα στην εκτέλεση του οργανωμένου ταξιδιού, συμπεριλαμβανομένων των τουριστικών φόρων, των φόρων αεροδρομίου, επιβίβασης ή αποβίβασης σε λιμένες και αερολιμένες, ή

   γ) στις συναλλαγματικές ισοτιμίες που αφορούν το οργανωμένο ταξίδι.

2. Η αύξηση της τιμής που αναφέρεται στην παράγραφο 1 δεν υπερβαίνει το 10 % της τιμής του οργανωμένου ταξιδιού.

3. Η αύξηση της τιμής που αναφέρεται στην παράγραφο 1 είναι έγκυρη μόνον εφόσον ο διοργανωτής την κοινοποιήσει στον ταξιδιώτη μαζί με την αιτιολόγηση και τον υπολογισμό της επί σταθερού υποθέματος το αργότερο 20 ημέρες πριν από την έναρξη του εν λόγω οργανωμένου ταξιδιού.

Άρθρο 9

Τροποποίηση άλλων όρων της σύμβασης

1. Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι, πριν από την έναρξη του οργανωμένου ταξιδιού, ο διοργανωτής δεν μπορεί να μεταβάλει μονομερώς συμβατικούς όρους εκτός από την τιμή, εκτός εάν:

   α) ο διοργανωτής έχει διατηρήσει το δικαίωμα αυτό στη σύμβαση,

   β) η μεταβολή είναι ασήμαντη και

   γ) ο διοργανωτής ενημερώσει τον ταξιδιώτη με σαφή και ευδιάκριτο τρόπο, σε σταθερό μέσο.

2. Εάν, πριν από την έναρξη του οργανωμένου ταξιδιού, ο διοργανωτής υποχρεωθεί να τροποποιήσει, σε σημαντικό βαθμό, οποιοδήποτε από τα κύρια χαρακτηριστικά των ταξιδιωτικών υπηρεσιών, όπως ορίζονται στο άρθρο 4 στοιχείο α) ή τις ειδικές απαιτήσεις, όπως αναφέρονται στο άρθρο 6 παράγραφος 2 στοιχείο α), ο διοργανωτής ενημερώνει χωρίς χρονοτριβή τον ταξιδιώτη με σαφή και ευδιάκριτο τρόπο, σε σταθερό μέσο σχετικά με:

   α) τις προτεινόμενες αλλαγές και

   β) το γεγονός ότι ο ταξιδιώτης μπορεί να καταγγείλει τη σύμβαση χωρίς να υποστεί κυρώσεις εντός καθορισμένης εύλογης προθεσμίας και ότι σε διαφορετική περίπτωση η προτεινόμενη τροποποίηση θα θεωρείται ότι έγινε αποδεκτή.

3. Εάν οι αλλαγές στη σύμβαση που αναφέρονται στην παράγραφο 2 έχουν ως αποτέλεσμα ένα οργανωμένο ταξίδι χαμηλότερης ποιότητας ή κόστους, ο επιβάτης δικαιούται να έχει κατάλληλη μείωση της τιμής.

4. Σε περίπτωση καταγγελίας της σύμβασης, σύμφωνα με την παράγραφο 2 στοιχείο β), ο διοργανωτής υποχρεούται να καταβάλει όλα τα ποσά που έλαβε από τον ταξιδιώτη εντός των δεκατεσσάρων ημερών που ακολουθούν τη λύση της σύμβασης. Ο ταξιδιώτης, ανάλογα με την περίπτωση, δικαιούται αποζημίωσης σύμφωνα με το άρθρο 12.

Άρθρο 10

Καταγγελία της σύμβασης πριν από την έναρξη του ταξιδιωτικού πακέτου

1. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι ο ταξιδιώτης μπορεί να καταγγείλει τη σύμβαση πριν από την έναρξη του πακέτου έναντι καταβολής εύλογης αποζημίωσης στον διοργανωτή. Η σύμβαση μπορεί να καθορίζει εύλογη τυποποιημένη χρέωση τερματισμού με βάση την ημερομηνία της καταγγελίας, τη συνήθη εξοικονόμηση κόστους και τα συνήθη έσοδα από την εναλλακτική αξιοποίηση των ταξιδιωτικών υπηρεσιών. Εάν δεν υπάρχει τυποποιημένη χρέωση τερματισμού, το ποσό της αντιστάθμισης πρέπει να αντιστοιχεί στην τιμή του πακέτου μείον τις δαπάνες που εξοικονομούνται από τον διοργανωτή.

2. Ο ταξιδιώτης έχει το δικαίωμα να καταγγείλει τη σύμβαση πριν από την έναρξη του πακέτου χωρίς αποζημίωση σε περίπτωση αναπόφευκτων και έκτακτων περιστάσεων στον τόπο προορισμού ή πολύ κοντά σε αυτόν, οι οποίες επηρεάζουν σημαντικά το πακέτο.

3. Ο διοργανωτής μπορεί να καταγγείλει τη σύμβαση, χωρίς την καταβολή αποζημίωσης στον ταξιδιώτη, εάν:

α) ο αριθμός των εγγεγραμμένων προσώπων για το πακέτο είναι μικρότερος από τον ελάχιστο αριθμό που καθορίζεται στη σύμβαση και ο διοργανωτής κοινοποιήσει στον ταξιδιώτη την καταγγελία, εντός της προθεσμίας που καθορίζεται στη σύμβαση, και το αργότερο 20 ημέρες πριν από την έναρξη του πακέτου· ή

β) ο διοργανωτής δεν είναι σε θέση να μπορεί να εκτελέσει τη σύμβαση λόγω αναπόφευκτων και έκτακτων περιστάσεων και κοινοποιεί στον ταξιδιώτη την καταγγελία χωρίς αδικαιολόγητη καθυστέρηση πριν από την έναρξη του εν λόγω πακέτου.

4. Σε περίπτωση καταγγελίας δυνάμει των παραγράφων 1, 2 και 3, ο διοργανωτής επιστρέφει κάθε ποσό που έχει καταβληθεί αχρεωστήτως από τον ταξιδιώτη εντός δεκατεσσάρων ημερών.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ IV
Εκτέλεση του ταξιδιωτικού πακέτου

Άρθρο 11
Ευθύνη για την εκτέλεση του ταξιδιωτικού πακέτου

1. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι ο διοργανωτής είναι υπεύθυνος για την εκτέλεση των ταξιδιωτικών υπηρεσιών που περιλαμβάνονται στη σύμβαση, ανεξάρτητα από το εάν οι υπηρεσίες αυτές πρόκειται να εκτελεστούν από τον διοργανωτή ή από άλλους παρόχους υπηρεσιών.

2. Εάν κάποια από τις υπηρεσίες δεν εκτελεστεί σύμφωνα με τη σύμβαση, ο διοργανωτής υποχρεούται να αποκαταστήσει την έλλειψη συμμόρφωσης, εκτός αν αυτό είναι δυσανάλογο.

3. Όταν ένα μεγάλο ποσοστό των υπηρεσιών δεν μπορεί να παρασχεθεί όπως συμφωνήθηκε στη σύμβαση, συμπεριλαμβανομένης της περίπτωσης στην οποία η επιστροφή του ταξιδιώτη στον τόπο αναχώρησης δεν πραγματοποιείται όπως έχει συμφωνηθεί, ο διοργανωτής προβαίνει στις κατάλληλους εναλλακτικούς διακανονισμούς, χωρίς πρόσθετη επιβάρυνση του ταξιδιώτη, για τη συνέχιση του πακέτου.

4. Εάν ο διοργανωτής αδυνατεί να προσφέρει κατάλληλους εναλλακτικούς διακανονισμούς ή ο ταξιδιώτης δεν δέχεται τους εναλλακτικούς διακανονισμούς που προτείνονται, διότι δεν είναι συγκρίσιμοι με αυτά που συμφωνήθηκαν στη σύμβαση, ο διοργανωτής παρέχει στον ταξιδιώτη, εάν το πακέτο περιλαμβάνει τη μεταφορά των επιβατών, χωρίς πρόσθετη επιβάρυνση ισοδύναμη μεταφορά στον τόπο αναχώρησης ή σε άλλο τόπο για τον οποίο ο ταξιδιώτης έχει συμφωνήσει και, ενδεχομένως, αποζημιώνει τον ταξιδιώτη, σύμφωνα με το άρθρο 12.

5. Εφόσον είναι αδύνατον να διασφαλιστεί η έγκαιρη επιστροφή του ταξιδιώτη λόγω αναπόφευκτων και έκτακτων περιστάσεων, ο διοργανωτής δεν φέρει το κόστος

συνέχισης της παραμονής πέραν των 100 ευρώ ανά διανυκτέρευση και τριών διανυκτερεύσεων ανά ταξιδιώτη.

6. Ο περιορισμός του κόστους που αναφέρεται στην παράγραφο 5 δεν εφαρμόζεται για τα άτομα με μειωμένη κινητικότητα, όπως ορίζεται στον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1107/2006 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 5ης Ιουλίου 2006, σχετικά με τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρία και των ατόμων με μειωμένη κινητικότητα όταν ταξιδεύουν αεροπορικώς[28], και κάθε πρόσωπο που τα συνοδεύει, τις εγκύους και τα ασυνόδευτα παιδιά, καθώς και για τα άτομα που έχουν ανάγκη από ειδική ιατρική βοήθεια, εάν ο διοργανωτής έχει ειδοποιηθεί σχετικά με τις ιδιαίτερες ανάγκες τους τουλάχιστον 48 ώρες πριν από την έναρξη του πακέτου. Ο διοργανωτής μπορεί να μην επικαλεσθεί αναπόφευκτες και έκτακτες περιστάσεις για να περιορίσει το κόστος που αναφέρεται στην παράγραφο 5, αν ο σχετικός πάροχος μεταφορικών υπηρεσιών δεν μπορεί να βασιστεί σε αυτές τις περιστάσεις, βάσει της ισχύουσας νομοθεσίας της Ένωσης.

7. Εάν οι εναλλακτικοί διακανονισμοί έχουν ως αποτέλεσμα ένα πακέτο χαμηλότερης ποιότητας ή κόστους, ο ταξιδιώτης έχει το δικαίωμα σε μείωση των τιμών, και, ενδεχομένως, αποζημίωση σύμφωνα με το άρθρο 12.

Άρθρο 12
Μείωση των τιμών και αποζημίωση για ζημίες

1. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι ο ταξιδιώτης έχει δικαίωμα σε ανάλογη μείωση της τιμής για:

   α) κάθε περίοδο κατά τη διάρκεια της οποίας υπήρχε έλλειψη συμμόρφωσης· ή

   β) όταν οι εναλλακτικοί διακανονισμοί που αναφέρονται στις παραγράφους 3 και 4 του άρθρου 11 έχουν ως αποτέλεσμα πακέτο χαμηλότερης ποιότητας ή κόστους.

2. Ο ταξιδιώτης, έχει δικαίωμα να λάβει αποζημίωση από τον διοργανωτή για τις ζημία, καθώς και την ηθική βλάβη, την οποία υφίσταται λόγω τυχόν έλλειψης συμμόρφωσης.

3. Ο ταξιδιώτης δεν έχει δικαίωμα σε μείωση της τιμής ή αποζημίωση για ζημίες, εάν:

   α) ο διοργανωτής αποδεικνύει ότι η έλλειψη συμμόρφωσης:

      (i) καταλογίζεται στον ταξιδιώτη,

      (ii) πρέπει να καταλογίζεται σε τρίτο πρόσωπο ξένο προς την παροχή των υπηρεσιών που προβλέπονται στη σύμβαση και έχει απρόβλεπτο ή αναπότρεπτο χαρακτήρα, ή

      (iii) οφείλεται σε αναπόφευκτες και έκτακτες περιστάσεις ή

   β) ο ταξιδιώτης δεν ενημερώσει τον διοργανωτή, χωρίς χρονοτριβή, για οποιαδήποτε έλλειψη συμμόρφωσης που ο ταξιδιώτης αντιλαμβάνεται επιτόπου, εάν η εν λόγω απαίτηση ενημέρωσης αναφερόταν σαφώς και ρητώς στη σύμβαση και είναι εύλογη, λαμβανομένων υπόψη των περιστάσεων της συγκεκριμένης περίπτωσης.

4. Στον βαθμό που οι διεθνείς συμβάσεις που δεσμεύουν την Ένωση περιορίζουν την έκταση της αποζημίωσης ή οι προϋποθέσεις υπό τις οποίες καταβάλλεται

[28] ΕΕ L 204 της 26.7.2006, σ. 1.

αποζημίωση από πάροχο υπηρεσιών που εκτελεί υπηρεσία στο πλαίσιο πακέτου, οι ίδιοι περιορισμοί ισχύουν για τον διοργανωτή. Στον βαθμό που οι διεθνείς συμβάσεις που δεν δεσμεύουν την Ένωση περιορίζουν την καταβολή αποζημίωσης από πάροχο υπηρεσιών, τα κράτη μέλη μπορούν να περιορίσουν την αποζημίωση που πρέπει να καταβληθεί από τον διοργανωτή αναλόγως. Σε άλλες περιπτώσεις, η σύμβαση μπορεί να περιορίσει την αποζημίωση που πρέπει να καταβάλει ο διοργανωτής, εφόσον ο εν λόγω περιορισμός δεν ισχύει για προσωπική βλάβη και ζημία που προκαλούνται εκ προθέσεως ή εκ βαρείας αμελείας και δεν ανέρχεται σε λιγότερο από το τριπλάσιο της συνολικής τιμής του πακέτου.

5. Τυχόν δικαίωμα αποζημίωσης ή μείωσης της τιμής βάσει της παρούσας οδηγίας δεν θίγει τα δικαιώματα των ταξιδιωτών βάσει του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 261/2004[29], του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1371/2007[30], του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1177/2010[31] και του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 181/2011[32]. Οι ταξιδιώτες δικαιούνται να υποβάλουν αίτηση αποζημίωσης βάσει της παρούσας·οδηγίας και των εν λόγω κανονισμών, αλλά δεν δικαιούνται για τα ίδια γεγονότα να σωρεύσουν δικαιώματα βάσει διαφόρων νομικών βάσεων εάν τα δικαιώματα διασφαλίζουν ταυτόσημο συμφέρον ή έχουν ταυτόσημους στόχους.

6. Η περίοδος παραγραφής για την υποβολή των αξιώσεων, δυνάμει του παρόντος άρθρου, δεν επιτρέπεται να είναι μικρότερη από ένα έτος.

Άρθρο 13
Δυνατότητα επικοινωνίας με τον διοργανωτή μέσω του λιανοπωλητή

Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι ο ταξιδιώτης μπορεί να απευθύνει μηνύματα, καταγγελίες ή αξιώσεις σχετικά με την εκτέλεση του πακέτου απευθείας στον λιανοπωλητή μέσω του οποίου αγοράστηκε το ταξίδι. Ο λιανοπωλητής διαβιβάζει αυτά τα μηνύματα, τις καταγγελίες ή τις αξιώσεις στον διοργανωτή χωρίς χρονοτριβή. Για τη συμμόρφωση με τις προθεσμίες και τις περιόδους παραγραφής, η παραλαβή των κοινοποιήσεων από τον λιανοπωλητή θεωρείται παραλαβή από τον διοργανωτή.

Άρθρο 14
Υποχρέωση παροχής συνδρομής

Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι ο διοργανωτής παρέχει γρήγορα συνδρομή στον ταξιδιώτη που αντιμετωπίζει πρόβλημα, ιδίως:

α) με την παροχή κατάλληλων πληροφοριών για τις υγειονομικές υπηρεσίες, τις τοπικές αρχές και την προξενική συνδρομή, και

β) με την παροχή συνδρομής στον ταξιδιώτη για την εξ αποστάσεως επικοινωνία και με εναλλακτικούς ταξιδιωτικούς διακανονισμούς.

Ο διοργανωτής δύναται να επιβάλει εύλογο τέλος για τέτοιου είδους συνδρομή σε περίπτωση που η κατάσταση αυτή προκλήθηκε από αμέλεια ή πρόθεση του ταξιδιώτη.

[29] ΕΕ L 46 της 17.2.2004, σ.1.
[30] ΕΕ L 315 της 3.12.2007, σ. 14.
[31] ΕΕ L 334 της 17.2.2010, σ. 1.
[32] ΕΕ L 55 της 28.2.2011, σ.1.

Κεφάλαιο V
Προστασία κατά της αφερεγγυότητας

Άρθρο 15

Αποτελεσματικότητα και πεδίο εφαρμογής της προστασίας κατά της αφερεγγυότητας

1. Τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε οι διοργανωτές και οι λιανοπωλητές που διευκολύνουν την προμήθεια εξατομικευμένων ταξιδιωτικών διακανονισμών και είναι εγκατεστημένοι στο έδαφός τους να εξασφαλίζουν εγγύηση για την αποτελεσματική και άμεση επιστροφή όλων των πληρωμών που πραγματοποιούν οι ταξιδιώτες και, εφόσον περιλαμβάνεται η μεταφορά επιβατών, για τον αποτελεσματικό και άμεσο επαναπατρισμό των ταξιδιωτών σε περίπτωση αφερεγγυότητας.

2. Η προστασία κατά της αφερεγγυότητας που αναφέρεται στην παράγραφο 1 λαμβάνει υπόψη τον πραγματικό οικονομικό κίνδυνο που αντιπροσωπεύουν οι σχετικές δραστηριότητες του παρόχου. Οι ταξιδιώτες τυγχάνουν αυτής της προστασίας, ανεξαρτήτως του τόπου κατοικίας τους, του τόπου αναχώρησης ή του τόπου όπου πωλούνται το πακέτο ή οι εξατομικευμένοι ταξιδιωτικοί διακανονισμοί.

Άρθρο 16

Αμοιβαία αναγνώριση της προστασίας κατά της αφερεγγυότητας και διοικητική συνεργασία

1. Τα κράτη μέλη αναγνωρίζουν ότι πληροί τις απαιτήσεις των εθνικών τους κανόνων για τη μεταφορά του άρθρου 15 κάθε προστασία κατά της αφερεγγυότητας, η οποία λαμβάνεται από διοργανωτή ή λιανοπωλητή που διευκολύνει την προμήθεια εξατομικευμένων ταξιδιωτικών διακανονισμών βάσει των κανόνων του κράτους μέλους εγκατάστασής του για τη μεταφορά του άρθρου 15.

2. Τα κράτη μέλη ορίζουν τα κεντρικά σημεία επαφής για τη διευκόλυνση της διοικητικής συνεργασίας και την εποπτεία των διοργανωτών και των λιανοπωλητών που διευκολύνουν την προμήθεια εξατομικευμένων ταξιδιωτικών διακανονισμών και οι οποίοι δραστηριοποιούνται σε διάφορα κράτη μέλη. Τα κράτη μέλη κοινοποιούν τα στοιχεία επικοινωνίας των εν λόγω σημείων επαφής σε όλα τα άλλα κράτη μέλη και την Επιτροπή.

3. Τα κεντρικά σημεία επαφής διαθέτουν αμοιβαία μεταξύ τους όλες τις απαραίτητες πληροφορίες σχετικά με τα εθνικά τους συστήματα προστασίας κατά της αφερεγγυότητας και την ταυτότητα του φορέα ή των φορέων που παρέχουν προστασία κατά της αφερεγγυότητας για έναν συγκεκριμένο πάροχο που είναι εγκατεστημένος στο έδαφός τους. Παρέχουν αμοιβαία πρόσβαση σε κατάλογο στον οποίο απαριθμούνται οι διοργανωτές και οι λιανοπωλητές που διευκολύνουν την προμήθεια εξατομικευμένων ταξιδιωτικών διακανονισμών και οι οποίοι εκπληρώνουν τις υποχρεώσεις τους όσον αφορά την προστασία κατά της αφερεγγυότητας.

4. Εάν ένα κράτος μέλος έχει αμφιβολίες σχετικά με την προστασία κατά της αφερεγγυότητας ενός διοργανωτή ή ενός λιανοπωλητή που διευκολύνει την προμήθεια εξατομικευμένων ταξιδιωτικών διακανονισμών και ο οποίος είναι εγκατεστημένος σε διαφορετικό κράτος μέλος και δραστηριοποιείται στο έδαφός του, ζητεί διευκρινίσεις από το κράτος μέλος εγκατάστασης. Τα κράτη μέλη απαντούν στα αιτήματα άλλων κρατών μελών το αργότερο εντός 15 εργάσιμων ημερών από τη λήψη τους.

Κεφάλαιο VI
Εξατομικευμένοι ταξιδιωτικοί διακανονισμοί

Άρθρο 17

Απαιτήσεις παροχής πληροφοριών για τους εξατομικευμένους ταξιδιωτικούς διακανονισμούς

Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι, πριν δεσμευθεί ο ταξιδιώτης από οποιαδήποτε σύμβαση ή με οποιαδήποτε αντίστοιχη προσφορά για εξατομικευμένους ταξιδιωτικούς διακανονισμούς, ο πάροχος που διευκολύνει την προμήθεια εξατομικευμένων ταξιδιωτικών διακανονισμών αναφέρει κατά τρόπο σαφή και ευκρινή:

α) ότι κάθε πάροχος υπηρεσιών θα είναι αποκλειστικά υπεύθυνος για τη σωστή συμβατική παροχή των υπηρεσιών· και

β) ότι ο ταξιδιώτης δεν θα επωφεληθεί από κανένα από τα δικαιώματα που παρέχει η παρούσα οδηγία αποκλειστικά για τους ταξιδιώτες οργανωμένων ταξιδιών, αλλά θα επωφεληθεί από το δικαίωμα επιστροφής των προκαταβολών και, εφόσον περιλαμβάνεται η μεταφορά επιβατών, επαναπατρισμού σε περίπτωση που ο λιανοπωλητής ή οποιοσδήποτε από τους παρόχους υπηρεσιών καθίσταται αφερέγγυος.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ VII
Γενικές διατάξεις

Άρθρο 18

Ειδικές υποχρεώσεις του λιανοπωλητή σε περίπτωση που ο διοργανωτής είναι εγκατεστημένος εκτός του ΕΟΧ

Εφόσον ο διοργανωτής είναι εγκατεστημένος εκτός του ΕΟΧ, ο λιανοπωλητής που είναι εγκατεστημένες σε κράτος μέλος υπόκειται στις υποχρεώσεις που ορίζονται για τους διοργανωτές στα κεφάλαια IV και V, εκτός εάν ο λιανοπωλητή παράσχει αποδεικτικά στοιχεία ότι ο διοργανωτής πληροί τους όρους των κεφαλαίων IV και V.

Άρθρο 19

Ευθύνη για σφάλματα κρατήσεων

Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι ένας λιανοπωλητής ο οποίος έχει συμφωνήσει να μεριμνήσει για την κράτηση πακέτου ή εξατομικευμένων ταξιδιωτικών υπηρεσιών ή ο οποίος διευκολύνει την κράτηση των εν λόγω υπηρεσιών ευθύνεται για τυχόν σφάλματα που παρουσιάζονται στη διαδικασία κράτησης, εκτός εάν τα εν λόγω σφάλματα καταλογίζονται στον ταξιδιώτη ή σε αναπόφευκτες και έκτακτες περιστάσεις.

Άρθρο 20

Δικαίωμα αποζημίωσης

Σε περίπτωση που ο διοργανωτής ή, σύμφωνα με τα άρθρα 15 ή 18, ο λιανοπωλητής καταβάλει αποζημίωση, παράσχει μείωση των τιμών ή εκπληρώσει τις υπόλοιπες υποχρεώσεις του βάσει της παρούσας οδηγίας, καμία διάταξη της παρούσας οδηγίας ή της εθνικής νομοθεσίας δεν μπορεί να ερμηνευθεί ως περιορίζουσα το δικαίωμά

του να απαιτήσει αποζημίωση από τυχόν τρίτους οι οποίοι συνέβαλαν στο συμβάν που προκάλεσε την αποζημίωση, τη μείωση των τιμών ή τις υπόλοιπες υποχρεώσεις.

Άρθρο 21
Επιτακτικός χαρακτήρας της οδηγίας

1. Δήλωση του διοργανωτή ότι ενεργεί αποκλειστικά ως πάροχος ταξιδιωτικής υπηρεσίας, ως μεσάζων ή υπό οιαδήποτε άλλη ιδιότητα, ή ότι ένα πακέτο κατά την έννοια της παρούσας οδηγίας δεν συνιστά πακέτο, δεν απαλλάσσει τον διοργανωτή από τις υποχρεώσεις που επιβάλλονται στους διοργανωτές βάσει της παρούσας οδηγίας.

2. Οι ταξιδιώτες δεν μπορούν να παραιτηθούν των δικαιωμάτων που τους αναγνωρίζουν τα εθνικά μέτρα για τη μεταφορά της παρούσας οδηγίας.

3. Οποιαδήποτε συμβατική ρύθμιση ή δήλωση του ταξιδιώτη με την οποία, άμεσα ή έμμεσα, παραιτείται των δικαιωμάτων που αναγνωρίζει στους ταξιδιώτες η παρούσα οδηγία ή περιορίζονται τα δικαιώματα που τους παρέχονται, ή η οποία έχει ως στόχο την καταστρατήγηση της εφαρμογής της παρούσας οδηγίας δεν είναι δεσμευτική για τον ταξιδιώτη.

Άρθρο 22
Εφαρμογή

Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν την ύπαρξη κατάλληλων και αποτελεσματικών μέσων για την τήρηση των διατάξεων της παρούσας οδηγίας.

Άρθρο 23
Κυρώσεις

Τα κράτη μέλη καθορίζουν τους κανόνες σχετικά με τις κυρώσεις που επιβάλλουν οι υπηρεσίες επιβολής του νόμου στους παρόχους για παραβιάσεις των εθνικών διατάξεων που έχουν θεσπιστεί βάσει της παρούσας οδηγίας και λαμβάνουν κάθε αναγκαίο μέτρο για να εξασφαλιστεί η εφαρμογή τους. Οι κυρώσεις που προβλέπονται πρέπει να είναι αποτελεσματικές, αναλογικές και αποτρεπτικές.

Άρθρο 24
Υποβολή εκθέσεων από την Επιτροπή και αναθεώρηση

Το αργότερο [5 έτη από την έναρξη ισχύος της], η Επιτροπή υποβάλλει στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο έκθεση σχετικά με την εφαρμογή της παρούσας οδηγίας. Η έκθεση συνοδεύεται, εάν απαιτηθεί, από νομοθετικές προτάσεις για την προσαρμογή της παρούσας οδηγίας βάσει των εξελίξεων στον τομέα των δικαιωμάτων των ταξιδιωτών.

Άρθρο 25
Τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2006/2004 και της οδηγίας 2011/83/ΕΕ

1. Το σημείο 5 του παραρτήματος του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2006/2004 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«5. Οδηγία [η παρούσα οδηγία] του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της [ημερομηνία έκδοσης] σχετικά με τα οργανωμένα ταξίδια (ταξιδιωτικά πακέτα) και τους εξατομικευμένους ταξιδιωτικούς διακανονισμούς, η οποία τροποποιεί τον

κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 2006/2004 και την οδηγία 2011/83/ΕΕ, και καταργεί την οδηγία 90/314/ΕΟΚ (ΕΕ [...])».

2. Το στοιχείο ζ) του άρθρου 3 παράγραφος 3 της οδηγίας 2011/83/ΕΚ αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«ζ) για τα οργανωμένα ταξίδια όπως ορίζονται στο άρθρο 3, παράγραφος 2, της οδηγίας [...] του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της [ημερομηνία έκδοσης] σχετικά με τα οργανωμένα ταξίδια (ταξιδιωτικά πακέτα) και τους εξατομικευμένους ταξιδιωτικούς διακανονισμούς, η οποία τροποποιεί τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 2006/2004 και την οδηγία 2011/83/ΕΕ, και καταργεί την οδηγία 90/314/ΕΟΚ (ΕΕ […])», με εξαίρεση το άρθρο 8 παράγραφος 2, το άρθρο 19, το άρθρο 21 και το άρθρο 22.

Κεφάλαιο VIII
Τελικές διατάξεις

Άρθρο 26
Καταργήσεις

Η οδηγία 90/314/ΕΟΚ καταργείται από τον [18ο μήνα μετά τη θέση σε ισχύ της παρούσας οδηγίας].

Οι παραπομπές στην καταργούμενη οδηγία νοούνται ως παραπομπές στην παρούσα οδηγία και διαβάζονται σύμφωνα με τον πίνακα του παραρτήματος Ι της παρούσας οδηγίας.

Άρθρο 27
Μεταφορά στο εθνικό δίκαιο

1. Τα κράτη μέλη θεσπίζουν και δημοσιεύουν, το αργότερο στις [18 μήνες μετά την έναρξη ισχύος της παρούσας οδηγίας] τις αναγκαίες νομοθετικές, κανονιστικές και διοικητικές διατάξεις για να συμμορφωθούν με την παρούσα οδηγία. Ανακοινώνουν αμέσως στην Επιτροπή το κείμενο των εν λόγω διατάξεων.

2. Εφαρμόζουν τις διατάξεις αυτές από τις [18 μήνες μετά την έναρξη ισχύος της παρούσας οδηγίας].

3. Οι διατάξεις αυτές, όταν θεσπίζονται από τα κράτη μέλη, αναφέρονται στην παρούσα οδηγία ή συνοδεύονται από την αναφορά αυτή κατά την επίσημη δημοσίευσή τους. Τα κράτη μέλη καθορίζουν τον τρόπο με τον οποίο γίνεται η αναφορά αυτή.

4. Τα κράτη μέλη ανακοινώνουν στην Επιτροπή το κείμενο των ουσιωδών διατάξεων εσωτερικού δικαίου τις οποίες θεσπίζουν στον τομέα που διέπεται από την παρούσα οδηγία.

Άρθρο 28
Έναρξη ισχύος

Η παρούσα οδηγία αρχίζει να ισχύει την [εικοστή ημέρα από τη δημοσίευσή της στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης]*.

Άρθρο 29
Αποδέκτες

Η παρούσα οδηγία απευθύνεται στα κράτη μέλη.

Βρυξέλλες,

Για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο	*Για το Συμβούλιο*
Ο Πρόεδρος	*Ο Πρόεδρος*

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι[33]

Αρίθμηση των άρθρων της οδηγίας 90/314/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 13ης Ιουνίου 1990, για τα οργανωμένα ταξίδια και τις οργανωμένες διακοπές και περιηγήσεις	**Αρίθμηση των άρθρων της παρούσας οδηγίας**
Άρθρο 1	Άρθρο 1 (τροποποιημένο)
Άρθρο 2 παράγραφος 1	Άρθρο 3 παράγραφος 2 (τροποποιημένη) και άρθρο 2 παράγραφος 2 στοιχείο α)
Άρθρο 2 παράγραφος 2	Άρθρο 3 παράγραφος 8 (τροποποιημένη)
Άρθρο 2 παράγραφος 3	Άρθρο 3 παράγραφος 9 (τροποποιημένη)
Άρθρο 2 παράγραφος 4	Άρθρο 3 παράγραφος 6 (τροποποιημένη)
Άρθρο 2 παράγραφος 5	Άρθρο 3 παράγραφος 3 (τροποποιημένη)
Άρθρο 3 παράγραφος 1	Απαλείφθηκε
Άρθρο 3 παράγραφος 2	Απαλείφθηκε, ωστόσο βασικά στοιχεία έχουν ενσωματωθεί στα άρθρα 4 και 5 (τροποποιημένα)
Άρθρο 4 παράγραφος 1	Άρθρο 4 παράγραφος 1 (τροποποιημένη), άρθρο 6 παράγραφος 2 (τροποποιημένη) και άρθρο 6 παράγραφος 4 (τροποποιημένη)
Άρθρο 4 παράγραφος 1 στοιχείο β) iv)	Απαλείφθηκε
Άρθρο 4 παράγραφος 2 στοιχείο α)	Άρθρο 6 παράγραφος 2 (τροποποιημένη)
Άρθρο 4 παράγραφος 2 στοιχείο β)	Άρθρο 5 παράγραφος 3 (τροποποιημένη) και άρθρο 6 παράγραφοι 1 και 3 (τροποποιημένες)
Άρθρο 4 παράγραφος 2 στοιχείο γ)	Απαλείφθηκε
Άρθρο 4 παράγραφος 3	Άρθρο 7 (τροποποιημένο)
Άρθρο 4 παράγραφος 4	Άρθρο 8 (τροποποιημένο)
Άρθρο 4 παράγραφος 5	Άρθρο 9 παράγραφος 2 (τροποποιημένη)

[33] Ο παρών πίνακας έχει ενημερωτικό και μόνο σκοπό. Το γεγονός ότι ένα άρθρο του πίνακα που αφορά την παρούσα οδηγία αναφέρεται ως αντίστοιχο άρθρου της οδηγίας 90/314/ΕΟΚ σημαίνει ότι τουλάχιστον ορισμένα στοιχεία μιας διάταξης της οδηγίας 90/314/ΕΟΚ περιλαμβάνονται επίσης στην παρούσα οδηγία, αλλά δεν σημαίνει ότι η διατύπωση των σχετικών διατάξεων είναι η ίδια.

Άρθρο 4 παράγραφος 6	Άρθρο 9 παράγραφοι 3 και 4 (τροποποιημένες) και άρθρο 10 παράγραφοι 3 και 4 (τροποποιημένες)
Άρθρο 4 παράγραφος 7	Άρθρο 11 παράγραφοι 3, 4 και 7 (τροποποιημένες)
Άρθρο 5 παράγραφος 1	Άρθρο 11 παράγραφος 1 (τροποποιημένη)
Άρθρο 5 παράγραφος 2	Άρθρο 12 παράγραφοι 2, 3 και 4 (τροποποιημένες) άρθρο 14 (τροποποιημένο)
Άρθρο 5 παράγραφος 3	Άρθρο 21 παράγραφος 3 (τροποποιημένη)
Άρθρο 5 παράγραφος 4	Άρθρο 6 παράγραφος 2 στοιχείο γ)(τροποποιημένο) και άρθρο 12 παράγραφος 3 στοιχείο β) (τροποποιημένο)
Άρθρο 6	Άρθρο 11 παράγραφος 2 (τροποποιημένη)
Άρθρο 7	Άρθρο 15 (τροποποιημένο) και άρθρο 16 (τροποποιημένο)
Άρθρο 8	Απαλείφθηκε
Άρθρο 9 παράγραφος 1	Άρθρο 27 παράγραφοι 1, 2 και 3 (τροποποιημένες)
Άρθρο 9 παράγραφος 2	Άρθρο 27 παράγραφος 4 (τροποποιημένη)
Άρθρο 10	Άρθρο 29

ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟ ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ

1. ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ/ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑΣ

1.1 Τίτλος της πρότασης/πρωτοβουλίας

1.2 Σχετικοί τομείς πολιτικής στη δομή ΔΒΔ/ΠΒΔ

1.3 Χαρακτήρας της πρότασης/πρωτοβουλίας

1.4 Στόχοι

1.5 Αιτιολόγηση της πρότασης/πρωτοβουλίας

1.6 Διάρκεια και δημοσιονομικές επιπτώσεις της δράσης

1.7 Προβλεπόμενος(οι) τρόπος(οι) διαχείρισης

2. ΜΕΤΡΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

2.1. Διατάξεις στον τομέα της παρακολούθησης και της υποβολής εκθέσεων

2.2. Σύστημα διαχείρισης και ελέγχου

2.3. Μέτρα για την πρόληψη περιπτώσεων απάτης και παρατυπίας

3. ΕΚΤΙΜΩΜΕΝΕΣ ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ/ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑΣ

3.1. Τομέας(είς) του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου και γραμμή(ές) δαπανών του προϋπολογισμού που επηρεάζονται

3.2. Εκτιμώμενες επιπτώσεις στις δαπάνες

3.2.1. Συνοπτική παρουσίαση των εκτιμώμενων επιπτώσεων στις δαπάνες

3.2.2. Εκτιμώμενες επιπτώσεις στις επιχειρησιακές πιστώσεις

3.2.3. Εκτιμώμενες επιπτώσεις στις πιστώσεις διοικητικού χαρακτήρα

3.2.4. Συμβατότητα με το ισχύον πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο

3.2.5. Συμμετοχή τρίτων στη χρηματοδότηση

3.3. Εκτιμώμενες επιπτώσεις στα έσοδα

ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟ ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ

1. ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ/ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑΣ

1.1. Τίτλος της πρότασης/πρωτοβουλίας

Πρόταση τροποποίησης της οδηγίας για τα οργανωμένα ταξίδια και τις οργανωμένες διακοπές και περιηγήσεις 90/314/ΕΟΚ

1.2. Σχετικοί τομείς πολιτικής στη δομή ΔΒΔ/ΠΒΔ[34]

Τίτλος 33 - Δικαιοσύνη

1.3. Χαρακτήρας της πρότασης/πρωτοβουλίας

Χ Η πρόταση/πρωτοβουλία αφορά **νέα δράση**

☐ Η πρόταση/πρωτοβουλία αφορά νέα δράση μετά από πιλοτικό έργο/προπαρασκευαστική δράση[35]

☐ Η πρόταση/πρωτοβουλία αφορά **την παράταση υφιστάμενης δράσης**

☐ Η πρόταση/πρωτοβουλία αφορά τη μετατροπή δράσης σε νέα δράση

1.4. Στόχοι

1.4.1. Ο(Οι) πολυετής(είς) στρατηγικός(οί) στόχος(οι) της Επιτροπής τον(τους) οποίο(ους) αφορά η πρόταση/πρωτοβουλία

Να μπορούν τα άτομα ως καταναλωτές και επιχειρηματίες στην εσωτερική αγορά να διεκδικούν τα δικαιώματά τους που απορρέουν από το δίκαιο της Ένωσης και, ως εκ τούτου, να διασφαλιστεί η χρήση του ευρωπαϊκού δικαστικού χώρου. 1.4.2. Ειδικός(οί) στόχος(οι) και δραστηριότητα(ες) ΔΒΔ/ΠΒΔ

Ειδικός στόχος αριθ.

Η απλούστευση των διασυνοριακών συναλλαγών στην εσωτερική αγορά και η ενίσχυση της εμπιστοσύνης των καταναλωτών

Σχετική(ές) δραστηριότητα(ες) ΔΒΔ/ΠΒΔ

33.02

[34] ΔΒΔ: διαχείριση βάσει δραστηριοτήτων – ΠΒΔ: προϋπολογισμός βάσει δραστηριοτήτων.

[35] Όπως αναφέρεται στο άρθρο 49 παράγραφος 6 στοιχείο α) ή β) του δημοσιονομικού κανονισμού.

1.4.3. Αναμενόμενο(α) αποτέλεσμα(τα) και επιπτώσεις

Να προσδιοριστούν τα αποτελέσματα που θα πρέπει να έχει η πρόταση/πρωτοβουλία όσον αφορά τους/τις στοχοθετημένους/ες δικαιούχους/ομάδες.

– Να εξασφαλιστούν ανταγωνιστικότεροι και δικαιότεροι όροι ανταγωνισμού για τις επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στην ταξιδιωτική αγορά·
– Να αυξηθεί η διασυνοριακή προσφορά υπηρεσιών ταξιδιωτικών πακέτων και να μειωθούν το κόστος και τα εμπόδια στο διασυνοριακό εμπόριο όσον αφορά την αγορά ταξιδιωτικών πακέτων·
– Να μειωθεί η ζημία που υφίστανται οι καταναλωτές και να αυξηθεί η διαφάνεια για τους ταξιδιώτες που αγοράζουν συνδυασμένες ταξιδιωτικές υπηρεσίες·

1.4.4. Δείκτες αποτελεσμάτων και επιπτώσεων

Να προσδιοριστούν οι δείκτες για την παρακολούθηση της υλοποίησης της πρότασης/πρωτοβουλίας

– Αύξηση του διασυνοριακού εμπορίου όσον αφορά την αγορά ταξιδιωτικών πακέτων·
– Το επίπεδο του κόστους συμμόρφωσης για τις επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στην αγορά ταξιδιωτικών πακέτων·
– Αύξηση του αριθμού προστατευόμενων καταναλωτών κατά τις διακοπές τους·
– Μείωση του αριθμού των καταναλωτών που αντιμετωπίζουν προβλήματα με διάφορα είδη ταξιδιωτικών διακανονισμών·

1.5. Αιτιολόγηση της πρότασης/πρωτοβουλίας

1.5.1. Βραχυπρόθεσμη ή μακροπρόθεσμη κάλυψη αναγκών

– Να διασαφηνιστεί και να εκσυγχρονιστεί το περιεχόμενο της προστασίας των ταξιδιωτών κατά την αγορά συνδυασμένων ταξιδιωτικών υπηρεσιών για το ίδιο ταξίδι ή διακοπές, εντάσσοντας ιδίως στο πεδίο εφαρμογής της αναθεωρημένης οδηγίας τα οργανωμένα ταξίδια που αγοράζονται μέσω διαδικτύου και τους εξατομικευμένους ταξιδιωτικούς διακανονισμούς, και συγχρόνως να διευκρινιστεί, με στοχοθετημένο τρόπο, το περιεχόμενο της προστασίας για τις κρατήσεις μέσω παραδοσιακών ταξιδιωτικών πρακτορείων. Αυτό θα έχει ως αποτέλεσμα τη μεγαλύτερη διαφάνεια για όλους τους παράγοντες της αγοράς.
– Να διασφαλιστεί η καλύτερη ενημέρωση των ταξιδιωτών σχετικά με τα ταξιδιωτικά προϊόντα που αγοράζουν και να τους παρέχονται σαφέστερες λύσεις όταν υπάρχει πρόβλημα, ώστε να περιορίζεται σημαντικά η ζημία που υφίστανται.
– Να περιοριστούν στο ελάχιστο τα εμπόδια στο διασυνοριακό εμπόριο και να μειωθεί το κόστος συμμόρφωσης για τους παρόχους που επιθυμούν να πωλούν ταξιδιωτικά πακέτα σε διασυνοριακό επίπεδο.

1.5.2. Προστιθέμενη αξία της παρέμβασης της ΕΕ

• Η πρόταση θα εξαλείψει τον κατακερματισμό της εσωτερικής αγοράς που προκαλεί εμπόδια στο διασυνοριακό εμπόριο και στρεβλώσεις του ανταγωνισμού, και παράλληλα θα βελτιώσει την προστασία των καταναλωτών, με βάση τις νέες εξελίξεις της αγοράς.

- Ο στόχος αυτός δεν μπορεί να επιτευχθεί επαρκώς από τα κράτη μέλη, λόγω των διαφορών μεταξύ των εθνικών νομοθεσιών στις οποίες οφείλονται οι φραγμοί στην εσωτερική αγορά και οι στρεβλώσεις του ανταγωνισμού. Εάν τα κράτη μέλη αντιμετωπίσουν τις νέες εξελίξεις της αγοράς, καθώς και τα νομοθετικά κενά και τις ασυνέπειες στο ενωσιακό δίκαιο με μη συντονισμένο τρόπο, θα δημιουργηθεί ακόμη μεγαλύτερος κατακερματισμός της εσωτερικής αγοράς και το πρόβλημα θα επιταθεί.

1.5.3. Διδάγματα που αποκομίστηκαν από ανάλογες εμπειρίες του παρελθόντος

- Η έκδοση της οδηγίας για τα οργανωμένα ταξίδια, το 1990, συνέβαλε σημαντικά στην ανάπτυξη της ενιαίας αγοράς, την ενίσχυση του ανταγωνισμού και τη βελτίωση της γενικής ποιότητας των προσφορών. Η εκσυγχρονισμένη οδηγία θα φέρει παρόμοια θετικά αποτελέσματα για τους καταναλωτές και τις επιχειρήσεις.
- Η οδηγία για τα δικαιώματα των καταναλωτών έχει παρόμοιους στόχους με την παρούσα αναθεώρηση, όπως τη μείωση των εμποδίων στο διασυνοριακό εμπόριο και τη διασφάλιση υψηλού βαθμού προστασίας των καταναλωτών. Ωστόσο, δεδομένου ότι η οδηγία θα εφαρμόζεται σε όλα τα κράτη μέλη μόνο από τις 13 Ιουνίου 2014, τα διδάγματα θα είναι περιορισμένα.

1.5.4. Συμβατότητα και ενδεχόμενη συνέργεια με άλλα κατάλληλα μέσα

- Η παρούσα πρόταση συμβαδίζει με τον στόχο της επίτευξης υψηλού βαθμού προστασίας του καταναλωτή, δεδομένου ότι περιλαμβάνει κανόνες υποχρεωτικής ισχύος σχετικά με την προστασία του ταξιδιώτη, από τους οποίους τα κράτη μέλη ή οι πάροχοι δεν μπορούν να παρεκκλίνουν εις βάρος του καταναλωτή.
- Η πρόταση είναι συμπληρωματική προς την υφιστάμενη ενωσιακή νομοθεσία, ιδίως την οδηγία σχετικά με τις καταχρηστικές ρήτρες των συμβάσεων (1993/13/ΕΟΚ), την οδηγία για τις αθέμιτες εμπορικές πρακτικές (2005/29/ΕΚ), την οδηγία για τα δικαιώματα των καταναλωτών (2011/83/ΕΕ), τους κανονισμούς στον τομέα των δικαιωμάτων των επιβατών (κανονισμοί (ΕΚ) αριθ. 2004/261, (ΕΚ) αριθ. 1371/2007, (ΕΚ) αριθ. 1177/2010 και (ΕΚ) αριθ. 181/2011), καθώς και τις οδηγίες 2000/31/ΕΚ για το ηλεκτρονικό εμπόριο και 2006/123/ΕΚ σχετικά με τις υπηρεσίες στην εσωτερική αγορά.
- Επιπλέον, η πρόταση είναι επίσης συμπληρωματική του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 593/2008 για το εφαρμοστέο δίκαιο στις συμβατικές ενοχές (Ρώμη Ι), και του κανονισμού 44/2001 (Βρυξέλλες Ι) για τη διεθνή δικαιοδοσία, την αναγνώριση και την εκτέλεση αποφάσεων σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις· ειδικότερα, δεν μεταβάλλει τις αναφορές τους στις συνεκδικασθείσες υποθέσεις C-585/08 και C-144/09 («Pammer» και «Alpenhof») από το ΔΕΕ.

1.6. Διάρκεια και δημοσιονομικές επιπτώσεις της δράσης

☐ Πρόταση/πρωτοβουλία **περιορισμένης διάρκειας**

– ☐ Πρόταση/πρωτοβουλία με ισχύ από την [ΗΗ/ΜΜ/ΕΕΕΕ] μέχρι την [ΗΗ/ΜΜ/ΕΕΕΕ]

– ☐ Δημοσιονομικές επιπτώσεις από το ΕΕΕΕ μέχρι το ΕΕΕΕ

Χ Πρόταση/πρωτοβουλία **απεριόριστης διάρκειας**

– Περίοδος σταδιακής εφαρμογής από το Ν έως το Ν+3

– και στη συνέχεια πλήρης εφαρμογή.

1.7. Προβλεπόμενος(οι) τρόπος(οι) διαχείρισης[36]

Χ Κεντρική άμεση διαχείριση από την Επιτροπή

☐ **Κεντρική έμμεση διαχείριση** με ανάθεση εκτελεστικών καθηκόντων σε:

– ☐ εκτελεστικούς οργανισμούς

– ☐ οργανισμούς που δημιουργούνται από τις Κοινότητες[37]

– ☐ εθνικούς δημόσιους οργανισμούς/οργανισμούς με αποστολή δημόσιας υπηρεσίας

– ☐ πρόσωπα επιφορτισμένα με την εκτέλεση συγκεκριμένων δράσεων δυνάμει του τίτλου V της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση, όπως προσδιορίζονται στην αντίστοιχη βασική πράξη κατά την έννοια του άρθρου 49 του δημοσιονομικού κανονισμού.

☐ **Επιμερισμένη διαχείριση** με τα κράτη μέλη

☐ Αποκεντρωμένη διαχείριση με τρίτες χώρες

☐ Από κοινού διαχείριση με διεθνείς οργανισμούς *(να προσδιοριστούν)*

Αν αναφέρονται περισσότεροι του ενός τρόποι διαχείρισης, παρακαλείσθε να τους διευκρινίσετε στο τμήμα «Παρατηρήσεις».

Παρατηρήσεις

Η εφαρμογή δεν αναμένεται να απαιτήσει σημαντικούς πόρους.

[36] Οι λεπτομέρειες σχετικά με τους τρόπους διαχείρισης, καθώς και οι παραπομπές στον δημοσιονομικό κανονισμό είναι διαθέσιμες στον δικτυακό τόπο BudgWeb: http://www.cc.cec/budg/man/budgmanag/budgmanag_en.html

[37] Αναφερόμενους στο άρθρο 185 του δημοσιονομικού κανονισμού.

2. ΜΕΤΡΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

2.1. Διατάξεις στον τομέα της παρακολούθησης και της υποβολής εκθέσεων

Να προσδιοριστούν η συχνότητα και οι όροι.

- Το αργότερο 5 έτη μετά την έναρξη ισχύος της παρούσας οδηγίας, η Επιτροπή υποβάλλει στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο έκθεση σχετικά με την εφαρμογή της. Η έκθεση συνοδεύεται, εάν απαιτηθεί, από νομοθετικές προτάσεις για την προσαρμογή της παρούσας οδηγίας βάσει των εξελίξεων στον τομέα των δικαιωμάτων των ταξιδιωτών.

2.2. Σύστημα διαχείρισης και ελέγχου

2.2.1. Κίνδυνος(οι) που έχει(ουν) εντοπιστεί

- Η καθυστερημένη μεταφορά της οδηγίας από τα κράτη μέλη

2.2.2. Προβλεπόμενη(ες) μέθοδος(οι) ελέγχου

- Τυποποιημένες διαδικασίες ελέγχου/παράβασης της Επιτροπής σχετικά με τη μεταφορά και την εφαρμογή της οδηγίας.

2.2.3. Κόστος και όφελος των ελέγχων και πιθανό ποσοστό μη συμμόρφωσης

- Συνήθεις δαπάνες για ελέγχους μεταφοράς και πιθανές διαδικασίες επί παραβάσει.

2.3. Μέτρα για την πρόληψη περιπτώσεων απάτης και παρατυπίας

Να προσδιοριστούν τα ισχύοντα ή τα προβλεπόμενα μέτρα πρόληψης και προστασίας.

- Δεν ισχύει

3. ΕΚΤΙΜΩΜΕΝΕΣ ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ/ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑΣ

3.1. Τομέας(είς) του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου και γραμμή(ές) δαπανών του προϋπολογισμού που επηρεάζονται

- Υφιστάμενες γραμμές του προϋπολογισμού

Σύμφωνα με τη σειρά των τομέων του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου και των γραμμών του προϋπολογισμού.

Τομέας του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου	Γραμμή του προϋπολογισμού	Είδος δαπάνης	Συμμετοχή			
	Αριθμός [Περιγραφή……...…….]	ΔΠ/ΜΔΠ (38)	χωρών ΕΖΕΣ[39]	υποψηφίων για ένταξη χωρών[40]	τρίτων χωρών	κατά την έννοια του άρθρου 18 παράγραφος 1 στοιχείο αα) του δημοσιονομικού κανονισμού
	33.02.01 – Δικαιώματα και ιθαγένεια– Διασφάλιση της προστασίας δικαιωμάτων και ενίσχυση του ρόλου των πολιτών	ΔΠ	ΟΧΙ	ΟΧΙ	ΟΧΙ	ΟΧΙ

- Νέες γραμμές του προϋπολογισμού, των οποίων έχει ζητηθεί η δημιουργία

Σύμφωνα με τη σειρά των τομέων του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου και των γραμμών του προϋπολογισμού.

Τομέας του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου	Γραμμή του προϋπολογισμού	Είδος δαπάνης	Συμμετοχή			
	Αριθμός [Τομέας……..]	ΔΠ/ΜΔΠ	χωρών ΕΖΕΣ	υποψηφίων για ένταξη χωρών	τρίτων χωρών	κατά την έννοια του άρθρου 18 παράγραφος 1 στοιχείο αα) του δημοσιονομικού κανονισμού
	[XX.YY.YY.YY]		ΝΑΙ/ΟΧΙ	ΝΑΙ/ΟΧΙ	ΝΑΙ/ΟΧΙ	ΝΑΙ/ΟΧΙ

38 ΔΠ = διαχωριζόμενες πιστώσεις·/ ΜΔΠ = μη διαχωριζόμενες πιστώσεις

39 ΕΖΕΣ: Ευρωπαϊκή Ζώνη Ελεύθερων Συναλλαγών.

40 Υποψήφιες για ένταξη χώρες και, εφόσον ισχύει, δυνάμει υποψήφιες για ένταξη χώρες των Δυτικών Βαλκανίων.

3.2. Εκτιμώμενες επιπτώσεις στις δαπάνες

Δεδομένων των πολύ περιορισμένων δαπανών διοικητικής φύσεως, το παράρτημα μένει κενό. Σύμφωνα με τον υπολογισμό, το 20 % ενός ισοδυνάμου πλήρους απασχόλησης κατηγορίας AD για την εποπτεία της μεταφοράς και τη σύνταξη της έκθεσης κατά τη διάρκεια του έτους N+5. Συνοπτική παρουσίαση των εκτιμώμενων επιπτώσεων στις δαπάνες

Σε εκατ. ευρώ (με 3 δεκαδικά ψηφία)

Τομέας του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου	Αριθμός 3	Δικαιοσύνη, ασφάλεια και πολίτης.....

ΓΔ: JUST			Έτος[41] **2014**	Έτος **2015**	Έτος **2016**	Έτος **2017**	Έτος **2018**	Έτος **2019**	Έτος **2020**	**ΣΥΝΟΛΟ**
• Επιχειρησιακές πιστώσεις										
Αριθμός γραμμής του προϋπολογισμού 33.02.01	Αναλήψεις υποχρεώσεων		0	0	0	0	0,200		**0**	**0,200**
	Πληρωμές		0	0	0	0	0,200		**0**	**0,200**
ΣΥΝΟΛΟ πιστώσεων για τη ΓΔ JUST	Αναλήψεις υποχρεώσεων						0,200			**0,200**
	Πληρωμές						0,200			**0,200**

Σύμφωνα με το άρθρο 24 της πρότασης, θα πραγματοποιηθεί επανεξέταση κατά το έτος N+5. Είναι πιθανό ότι η εν λόγω επανεξέταση θα συνοδεύεται από εξωτερική βοήθεια ή μελέτη.

[41] Το έτος N είναι το έτος έναρξης εφαρμογής της πρότασης/πρωτοβουλίας.

Τομέας του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου	**5**	«Διοικητικές δαπάνες»

Σε εκατ. ευρώ (με 3 δεκαδικά ψηφία)

		Έτος **2014**	Έτος **2015**	Έτος **2016**	Έτος **2017**	Έτος **2018**	Έτος **2019**	Έτος **2020**	**ΣΥΝΟΛΟ**
ΓΔ: JUST									
• Ανθρώπινοι πόροι		0,026	0,026	0,026	0,026	0,026	0,026	0,026	**0,184**
• Άλλες διοικητικές δαπάνες									
ΣΥΝΟΛΟ ΓΔ JUST	Πιστώσεις	0,026	0,026	0,026	0,026	0,026	0,026	0,026	**0,184**

ΣΥΝΟΛΟ πιστώσεων για τον ΤΟΜΕΑ 5 του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου	(Σύνολο πιστώσεων ανάληψης υποχρεώσεων = Σύνολο πληρωμών)	0,026	0,026	0,026	0,026	0,026	0,026	0,026	**0,184**

Σε εκατ. ευρώ (με 3 δεκαδικά ψηφία)

		Έτος **N**[42]	Έτος **N+1**	Έτος **N+2**	Έτος **N+3**	Να εγγραφούν όσα έτη απαιτούνται, ώστε να εμφαίνεται η διάρκεια των επιπτώσεων (βλ. σημείο 1.6)			**ΣΥΝΟΛΟ**
ΣΥΝΟΛΟ πιστώσεων των ΤΟΜΕΩΝ 1 έως 5 του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου	Αναλήψεις υποχρεώσεων	0,026	0,026	0,026	0,026	0,226	0,026	0,026	0,384
	Πληρωμές	0,026	0,026	0,026	0,026	0,226	0,026	0,026	0,384

[42] Το έτος Ν είναι το έτος έναρξης εφαρμογής της πρότασης/πρωτοβουλίας.

3.2.1. Εκτιμώμενες επιπτώσεις στις επιχειρησιακές πιστώσεις

– ☐ Η πρόταση/πρωτοβουλία δεν συνεπάγεται τη χρησιμοποίηση επιχειρησιακών πιστώσεων

– X Η πρόταση/πρωτοβουλία συνεπάγεται τη χρησιμοποίηση επιχειρησιακών πιστώσεων, όπως εξηγείται κατωτέρω:

Πιστώσεις ανάληψης υποχρεώσεων σε εκατ. ευρώ (με 3 δεκαδικά ψηφία)

Να προσδιοριστούν οι στόχοι και τα αποτελέσματα ⇩			Έτος **2014**		Έτος **2015**		Έτος **2016**		Έτος **2017**		Έτος **2018**		Έτος **2019**		Έτος **2020**		**ΣΥΝΟΛΟ**	
	ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ																	
	Είδος[43]	Μέσο κόστος	Αριθμός	Κόστος	Αριθμός	Κόστος	Αριθμός	Κόστος	Αριθμός	Κόστος	Αριθμός	Κόστος	Αριθμός	Κόστος	Αριθμός	Κόστος	Συνολικός αριθμός	Συνολικό κόστος
ΕΙΔΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ αριθ. 1[44] Έλεγχος της μεταφοράς																		
- Αποτέλεσμα											1	0,200					1	0,200
- Αποτέλεσμα																		
- Αποτέλεσμα																		
Μερικό σύνολο για τον ειδικό στόχο αριθ. 1																		
ΕΙΔΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ αριθ. 2 …																		
- Αποτέλεσμα																		
Μερικό σύνολο για τον ειδικό στόχο αριθ. 2																		

[43] Αποτελέσματα θα είναι τα προϊόντα και οι υπηρεσίες που θα παρασχεθούν (παράδειγμα: αριθμός ανταλλαγών σπουδαστών που θα χρηματοδοτηθούν, αριθμός χλμ οδών που θα κατασκευαστούν, κ.λπ.).

[44] Όπως περιγράφεται στο σημείο 1.4.2. «Ειδικός(οί) στόχος(οι)…»

ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΚΟΣΤΟΣ									1	0,200					1	0,200

3.2.2. Εκτιμώμενες επιπτώσεις στις πιστώσεις διοικητικού χαρακτήρα

3.2.2.1. Συνοπτική παρουσίαση

– ☐ Η πρόταση/πρωτοβουλία δεν συνεπάγεται τη χρησιμοποίηση πιστώσεων διοικητικού χαρακτήρα

– X Η πρόταση/πρωτοβουλία συνεπάγεται τη χρησιμοποίηση πιστώσεων διοικητικού χαρακτήρα, όπως εξηγείται κατωτέρω:

Σε εκατ. ευρώ (με 3 δεκαδικά ψηφία)

	Έτος **2014**	Έτος **2015**	Έτος **2016**	Έτος **2017**	Έτος **2018**	Έτος **2019**	Έτος **2020**	**ΣΥΝΟΛΟ**
ΤΟΜΕΑΣ 5 του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου								
Ανθρώπινοι πόροι	0,026	0,026	0,026	0,026	0,026	0,026	0,026	**0,184**
Άλλες διοικητικές δαπάνες								
Μερικό σύνολο του ΤΟΜΕΑ 5 του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου	0,026	0,026	0,026	0,026	0,026	0,026	0,026	**0,184**

Εκτός του ΤΟΜΕΑ 5[45] του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου								
Ανθρώπινοι πόροι								

[45] Τεχνική και/ή διοικητική βοήθεια και δαπάνες στήριξης της εφαρμογής προγραμμάτων και/ή δράσεων της ΕΕ (πρώην γραμμές «ΒΑ»), έμμεση έρευνα, άμεση έρευνα.

Άλλες δαπάνες διοικητικού χαρακτήρα								
Μερικό σύνολο εκτός του ΤΟΜΕΑ 5 του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου								

ΣΥΝΟΛΟ	0,026	0,026	0,026	0,026	0,026	0,026	0,026	**0,184**

Οι ανάγκες σε διοικητικές πιστώσεις θα καλυφθούν από τις πιστώσεις της ΓΔ που έχουν ήδη διατεθεί για τη διαχείριση της δράσης και/ή έχουν ανακατανεμηθεί στο εσωτερικό της ΓΔ, και οι οποίες θα συμπληρωθούν, κατά περίπτωση, με πρόσθετα κονδύλια που ενδέχεται να χορηγηθούν στην αρμόδια για τη διαχείριση ΓΔ στο πλαίσιο της ετήσιας διαδικασίας κατανομής και λαμβανομένων υπόψη των δημοσιονομικών περιορισμών.

3.2.2.2. Εκτιμώμενες ανάγκες σε ανθρώπινους πόρους

– ☐ Η πρόταση/πρωτοβουλία δεν συνεπάγεται τη χρησιμοποίηση ανθρώπινων πόρων.

– Χ Η πρόταση/πρωτοβουλία συνεπάγεται τη χρησιμοποίηση ανθρώπινων πόρων, όπως εξηγείται κατωτέρω:

Εκτίμηση η οποία πρέπει να εκφράζεται σε ακέραιο αριθμό (ή το πολύ με ένα δεκαδικό ψηφίο)

		2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Θέσεις απασχόλησης του πίνακα προσωπικού (θέσεις μόνιμων και έκτακτων υπαλλήλων)								
33 01 01 01 (έδρα και γραφεία αντιπροσωπείας της Επιτροπής)		**0,2**	**0,2**	**0,2**	**0,2**	**0,2**	**0,2**	**0,2**
XX 01 06 00 01 01 (έδρα και γραφεία αντιπροσωπείας της Επιτροπής)								
XX 01 01 02 (σε αντιπροσωπεία)								
XX 01 05 01 (έμμεση έρευνα)								
10 01 05 01 (άμεση έρευνα)								
Εξωτερικό προσωπικό (σε μονάδα ισοδυνάμου πλήρους απασχόλησης: ΠΑ)								
XX 01 02 01 (CA, SNE, INT από το «συνολικό κονδύλιο»)								
XX 01 02 02 (CA, LA, SNE, INT και JED στις αντιπροσωπείες)								
XX 01 04 yy	- στην έδρα							
	- σε αντιπροσωπείες							
XX 01 05 02 (CA, SNE, INT - έμμεση έρευνα)								
10 01 05 02 (CA, SNE, INT - άμεση έρευνα)								
Άλλες γραμμές του προϋπολογισμού (να προσδιοριστούν)								
ΣΥΝΟΛΟ		**0,2**	**0,2**	**0,2**	**0,2**	**0,2**	**0,2**	**0,2**

Οι ανάγκες σε ανθρώπινους πόρους θα καλυφθούν από το προσωπικό της ΓΔ που έχει ήδη διατεθεί για τη διαχείριση της δράσης ή/και έχει ανακατανεμηθεί στο πλαίσιο της ΓΔ και το οποίο θα συμπληρωθεί, εάν χρειαστεί, από πρόσθετους

πόρους που μπορεί να διατεθούν στην αρμόδια για τη διαχείριση ΓΔ στο πλαίσιο της ετήσιας διαδικασίας κατανομής και λαμβανομένων υπόψη των δημοσιονομικών περιορισμών.

Περιγραφή των προς εκτέλεση καθηκόντων:

Μόνιμοι και έκτακτοι υπάλληλοι	Συνήθη εποπτικά καθήκοντα προκειμένου να διαπιστωθεί η έγκαιρη και ορθή μεταφορά της νομοθεσίας από τα κράτη μέλη. Το έτος n+5, για τη σύνταξη έκθεσης.
Εξωτερικό προσωπικό	Δεν ισχύει

3.2.3. Συμβατότητα με το ισχύον πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο

– Χ Η πρόταση/πρωτοβουλία είναι συμβατή με το ισχύον πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο.

– ☐ Η πρόταση/πρωτοβουλία απαιτεί αναπρογραμματισμό του σχετικού τομέα του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου.

Να εξηγηθεί ο απαιτούμενος αναπρογραμματισμός με προσδιορισμό των σχετικών γραμμών του προϋπολογισμού και των αντίστοιχων ποσών.

– ☐ Η πρόταση/πρωτοβουλία απαιτεί τη χρησιμοποίηση του μέσου ευελιξίας ή την αναθεώρηση του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου.[46]

Να εξηγηθεί η ανάγκη, με προσδιορισμό των σχετικών τομέων και γραμμών του προϋπολογισμού, καθώς και των αντίστοιχων ποσών. [...]

3.2.4. Συμμετοχή τρίτων στη χρηματοδότηση

– Χ Η πρόταση/πρωτοβουλία δεν προβλέπει συγχρηματοδότηση από τρίτα μέρη

– Η πρόταση/πρωτοβουλία προβλέπει τη συγχρηματοδότηση που εκτιμάται κατωτέρω:

Πιστώσεις σε εκατ. ευρώ (με 3 δεκαδικά ψηφία)

	Έτος **N**	Έτος **N+1**	Έτος **N+2**	Έτος **N+3**	Να εγγραφούν όσα έτη απαιτούνται, ώστε να εμφαίνεται η διάρκεια των επιπτώσεων (βλ. σημείο 1.6)			Σύνολο
Να προσδιοριστεί ο φορέας συγχρηματοδότησης								
ΣΥΝΟΛΟ συγχρηματοδοτούμενων πιστώσεων								

[46] Βλ. σημεία 19 και 24 της διοργανικής συμφωνίας.

3.3. Εκτιμώμενες επιπτώσεις στα έσοδα

– X Η πρόταση/πρωτοβουλία δεν έχει δημοσιονομικές επιπτώσεις στα έσοδα.

– ☐ Η πρόταση/πρωτοβουλία έχει δημοσιονομικές επιπτώσεις που περιγράφονται κατωτέρω:

  – ☐ στους ιδίους πόρους

  – ☐ στα διάφορα έσοδα

Σε εκατ. ευρώ (με 3 δεκαδικά ψηφία)

Γραμμή εσόδων του προϋπολογισμού:	Διαθέσιμες πιστώσεις για το τρέχον οικονομικό έτος	Αντίκτυπος της πρότασης/πρωτοβουλίας[47]						
		Έτος **N**	Έτος **N+1**	Έτος **N+2**	Έτος **N+3**	Να εγγραφούν όσα έτη απαιτούνται, ώστε να εμφαίνεται η διάρκεια των επιπτώσεων (βλ. σημείο 1.6)		
Άρθρο ….								

Για τα διάφορα έσοδα «για ειδικό προορισμό», να προσδιοριστεί(ούν) η(οι) γραμμή(ές) δαπανών του προϋπολογισμού που επηρεάζονται.

[...]

Να προσδιοριστεί η μέθοδος υπολογισμού των επιπτώσεων στα έσοδα.

[...]

[47] Όσον αφορά τους παραδοσιακούς ιδίους πόρους (δασμούς, εισφορές ζάχαρης), τα αναγραφόμενα ποσά πρέπει να είναι τα καθαρά ποσά, δηλ. τα ακαθάριστα ποσά μετά την αφαίρεση του 25% για έξοδα είσπραξης.